

**PROGRAM DZIAŁAŃ
GMINY
MIASTA OSTRÓW WIELKOPOLSKI
NA RZECZ SENIORÓW**

NA LATA 2019-2023

„Ostrów Wielkopolski z sercem dla seniorów”

Ostrów Wielkopolski, 2018 rok

***„Nie starzeje się ten,
kto nie ma czasu”***

Benjamin Franklin

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział 1 Diagnoza demograficzna środowiska senioralnego.....	6
1.1 Osoby starsze w Polsce.....	6
1.2. Osoby starsze w Ostrowie Wielkopolskim.....	7
Rozdział 2 Działania podejmowane przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski w ramach polityki senioralnej w poszczególnych obszarach	13
2.1. Działania w obszarze zdrowotno-społecznym.....	16
2.2. Działania w obszarze przestrzeni publicznej.....	24
2.3. Działania w obszarze aktywności edukacyjnej i kulturalnej.....	25
Rozdział 3 Działania na rzecz seniorów podejmowane przez inne podmioty funkcjonujące na terenie Ostrowa Wielkopolskiego.....	30
Rozdział 4 Diagnoza potrzeb mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w zakresie polityki senioralnej. Cele strategiczne i kierunki działań	37
4.1. Obszar zdrowotno-społeczny.....	39
4.2. Obszar aktywności edukacyjnej i kulturalnej.....	43
4.3. Obszar przestrzeni publicznej.....	46
Rozdział 5 Adresaci i realizatorzy programu.....	48
Rozdział 6 Finansowanie programu.....	48
Rozdział 7 Wskaźniki, monitoring i ewaluacja.....	49
Podsumowanie	52
Załącznik nr 1 Kwestionariusz ankiety dla seniorów zamieszkałych w Ostrowie Wielkopolskim.....	53
Załącznik nr 2 Spis tabel w poszczególnych rozdziałach.....	61
Załącznik nr 3 Spis wykresów w poszczególnych rozdziałach.....	63

Wstęp

Starzenie się społeczeństwa jest procesem o charakterze ogólnoświatowym. „Prognozy dla Polski na najbliższe kilkadziesiąt lat pozwalają ją zaliczyć do jednego z najszybciej starzejących się społeczeństw europejskich”¹

Postępujący proces starzenia się polskiego społeczeństwa wymaga rozwiązywania wielu problemów osób starszych poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki rządu, gdyż wiąże się to z wprowadzaniem zmian systemowych. Wiele obszarów wśród tych problemów zależy od inicjatyw samorządów na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego, w tym również samorządu gminnego. Zgodnie z dokumentem „Polityka Społeczna wobec osób starszych 2030.BEZPIECZEŃSTWO-UCZESTNICTWO-SOLIDARNOŚĆ”, polityka senioralna zdefiniowana została jako celowe, długofalowe i systemowe oddziaływanie państwa oraz innych podmiotów publicznych i niepublicznych na kształtowanie warunków prawnych, ekonomicznych oraz społecznych w celu tworzenia osobom starszym korzystnej dla nich sytuacji życiowej.

Ostrów Wielkopolski od kilku lat podejmuje wiele różnorodnych inicjatyw na rzecz seniorów. Za działania na rzecz seniorów w roku 2017 Miasto Ostrów Wielkopolski zostało przyjęte do prestiżowej światowej sieci „Miast Przyjaznych Starzeniu” Światowej Organizacji Zdrowia, dołączając do grona ok. 360 miast z całego świata. Tym samym, jest trzecim miastem z Polski – obok Poznania i Gdyni, przyjętym do sieci.

Światowa Sieć „Miast Przyjaznych Starzeniu” skupia miasta różnej wielkości, znajdujące się w różnych częściach świata. Miasta łączy podobne podejście do polityki senioralnej – realizują szeroko rozumiane działania, mające na celu podniesienie, jakości życia Seniorów.

Wśród dobrych praktyk, które zostały docenione przez światowych ekspertów WHO znalazły się: Ostrowska Karta Seniora, Rada Seniorów Ostrowa Wielkopolskiego, Dom Dziennego Pobytu „Senior – Wigor”, Program Teleopieki, program bezpłatnych szczepień przeciwko grypie dla seniorów, działania Ostrowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Klub Seniora „Złoty Wiek” i Filmowy Klub Seniora, udogodnienia dla osób starszych w transporcie miejskim oraz Bank Czasu Seniora.

W celu wyznaczenia kierunków działań Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w zakresie polityki senioralnej opracowany został niniejszy program działań Gminy Miasta

1 „Polityka senioralna w Polsce. Doświadczenia Miasta Poznania”, Urząd Miasta Poznania Miejska Rada Seniorów, Poznań 2017- Jerzy Babiak „Starzenie się społeczeństwa w Polsce”

Ostrów Wielkopolski na rzecz seniorów na lata 2019-2023 „Ostrów Wielkopolski z sercem dla seniorów.” Program ten wpisuje się w:

- 1/ Dokument „Polityka Społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO-UCZESTNICTWO-SOLIDARNOŚĆ”,
- 2/ Strategię Zrównoważonego Rozwoju Ostrowa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020,
- 3/ Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski na lata 2016 – 2022.

Do opracowania programu wykorzystano ogólnodostępne dane oraz informacje pozyskane w szczególności z:

1. Głównego Urzędu Statystycznego,
2. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim,
3. Dziennego Domu „Senior+”,
4. Miejskiego Zakładu Komunikacji S.A.,
5. Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej,
6. Biblioteki Publicznej im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
7. Ostrowskiego Centrum Kultury,
8. Biura Inicjatyw i Konsultacji Społecznych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
9. Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim,
10. Domu Pomocy Społecznej im. Siostry M. Benodyny Koterbianki w Ostrowie Wielkopolskim,
11. Organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych.

Ważnym źródłem informacji, które wykorzystano w przygotowaniu dokumentu są wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wśród osób w wieku 60+, mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego oraz konsultacji przeprowadzonych wśród seniorów podczas cyklu spotkań i warsztatów.

Ankieta, o której mowa powyżej obejmowała swoim zakresem badawczym obszar społeczny, edukacyjny, kulturalny oraz ochrony zdrowia. Pomogła zdiagnozować sytuację ekonomiczną, rodzinną i zawodową ostrowskich seniorów. Wprowadzony Program działań Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski na rzecz seniorów na lata 2019-2023 „Ostrów Wielkopolski z sercem dla seniorów” przyczyni się do poprawy warunków i jakości życia seniorów.

Wszystkim osobom i instytucjom zaangażowanym w opracowanie niniejszego Programu za poświęcony czas i merytoryczną pomoc serdecznie dziękujemy.

Rozdział 1

Diagnoza demograficzna środowiska senioralnego

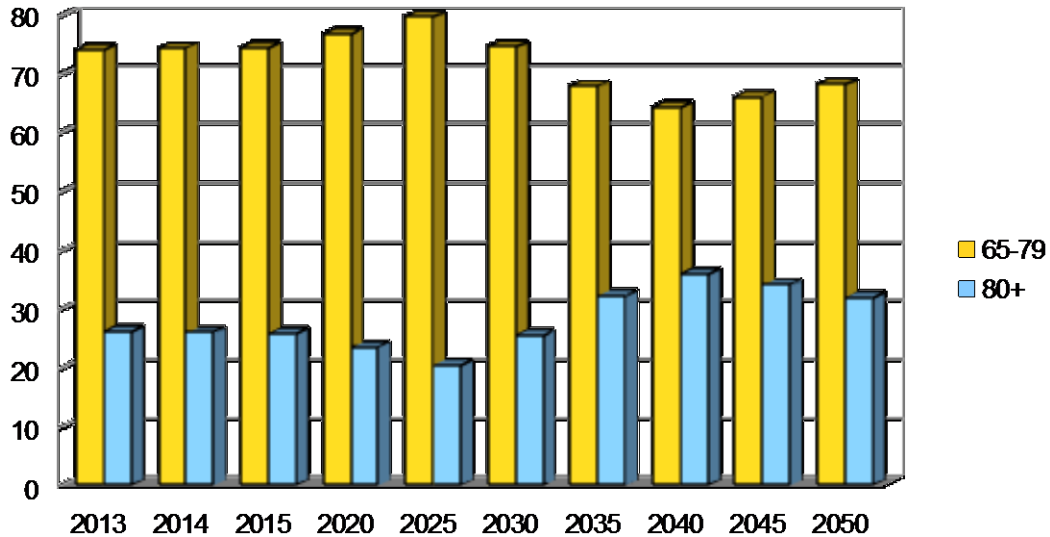
1.1. Osoby starsze w Polsce

W okresie ostatniego ćwierćwiecza obserwujemy w Polsce spowolnienie rozwoju demograficznego oraz znaczące zmiany w strukturze wieku jej mieszkańców. „Zgodnie z definicją - starzenie się populacji oznacza zwiększanie odsetka osób starszych przy jednoczesnym zmniejszaniu odsetka dzieci. W literaturze, jako metrykalny próg starości przyjmuje się najczęściej 60 (WHO) lub 65 lat (ONZ, Eurostat). Istnieje wiele miar i klasyfikacji stopnia zaawansowania starzenia społeczeństwa. Zgodnie z kryterium ONZ – za starą uznaje się populację, w której udział ludności w wieku 65 lat i więcej przekracza 7%. Odsetek powyżej 10% oznacza fazę zaawansowanej starości. ”²

W demografii bardzo często znajduje zastosowanie podział na następujące etapy życia senioralnego: młodszy (60-69 lat), starszy (70-79 lat) oraz starość sędziwą (80 lat i więcej). Według przewidywań GUS do roku 2025 roku będzie wzrastał udział w naszej populacji grupy wiekowej w przedziale 65-79 lat. Powyższa sytuacja będzie związana z tym, iż do tej grupy wiekowej dołączą osoby urodzone w latach 1949-1965, a jednocześnie będzie ubywało osób w wieku 80 lat i więcej, urodzonych w latach 1934-1945. Po 2025 roku znacznie wzrośnie odsetek osiemdziesięciolatek i starszych, ponieważ ten wiek w kolejnych latach osiągną osoby urodzone w 1945 roku i później. Liczba osób w wieku 80 lat i więcej, która w 2013 roku wynosiła blisko 1,5 mln, wzrośnie do 2050 roku ponad dwukrotnie tj. do poziomu ponad 3,5 mln., gdzie zakłada się, że, większość osób w podeszłym wieku (60%) będzie mieszkało w miastach. Główny Urząd Statystyczny prognozuje, że w Polsce osoby w wieku 80 lat i więcej będą stanowić w 2050 roku 10,4% ludności ogółem.

2 GUS – Prognoza ludności na lata 2014-2050, str. 126

Struktura populacji osób starszych - osoby w wieku 65 lat i więcej
(wykres nr 1)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.2. Osoby starsze w Ostrowie Wielkopolskim

Ostrów Wielkopolski to ponad 70 - tysięczne miasto, w którego strukturze demograficznej seniorzy stanowią ponad 19-tysięczną grupę mieszkańców, co stanowi 26,52% ogółu mieszkańców. Jest to liczna i ważna grupa społeczna dysponująca, ze względu na zakończenie czynnego życia zawodowego, dużym potencjałem wolnego czasu. Starzenie się to naturalny proces, któremu towarzyszy wiele zmian w obrębie całego organizmu, jest naturalnym i nieuniknionym etapem życia każdego człowieka. „Nie istnieje uniwersalny model starości. Jest tak, ponieważ każdy człowiek przeżywa ją indywidualnie, niepowtarzalnie i inaczej wraz z upływem czasu. Te różnice w doświadczaniu starości wynikają z szeregu czynników, w tym również ze stylu życia w latach ją poprzedzających, czyli w młodości i dojrzałości(...)”³. Zatem, można przyjąć, że starzenie się to proces zarówno biologicznych i fizycznych zmian w organizmie człowieka, który rozpoczyna się na długo przed nastaniem starości.

3 A. Błachnio, Starość non profit wolontariat na Uniwersytetach Trzeciego Wieku w Polsce i na świecie, Wydawnictwo Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2012, s.79.

Miasto Ostrow Wielkopolski na dzień 31.12.2017 roku wg danych GUS zamieszkiwały 72 364 osoby, w tym 37 853 kobiet, mężczyzn 34 511. Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w poszczególnych latach (2013-2017) kształtowała się następująco:

Tabela 1 Liczba mieszkańców ogółem Ostrowa Wielkopolskiego w latach 2013-2017

ROK	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Liczba mieszkańców	72 890	72 754	72 635	72 526	72 364

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – baza demograficzna

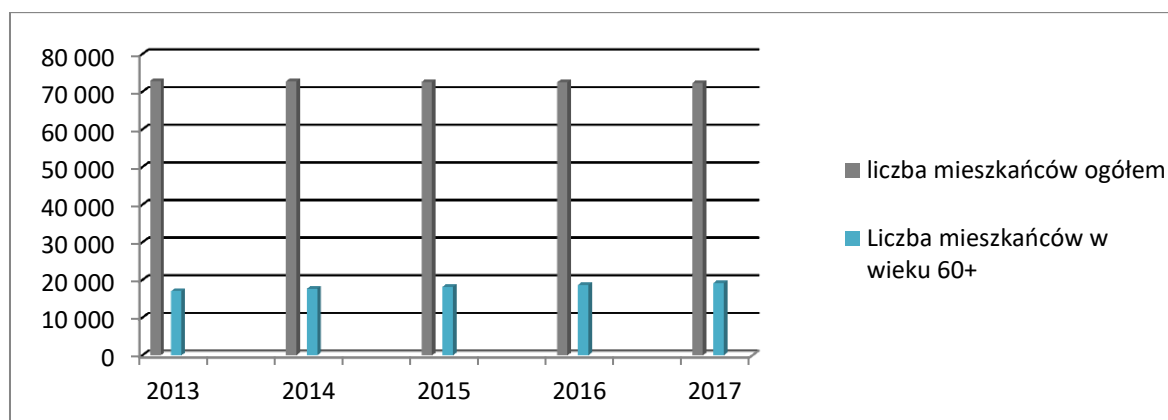
W Ostrowie Wielkopolskim liczba osób powyżej 60 roku życia w poszczególnych latach 2013-2017 kształtowała się następująco:

Tabela 2 Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego powyżej 60 roku życia w latach 2013-2017

Dane wg stanu na dzień	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Liczba osób powyżej 60 roku życia	17 032	17 671	18 226	18 694	19 193

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – baza demograficzna

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ oraz liczba mieszkańców ogółem w latach 2013 -2017 (wykres nr 2)

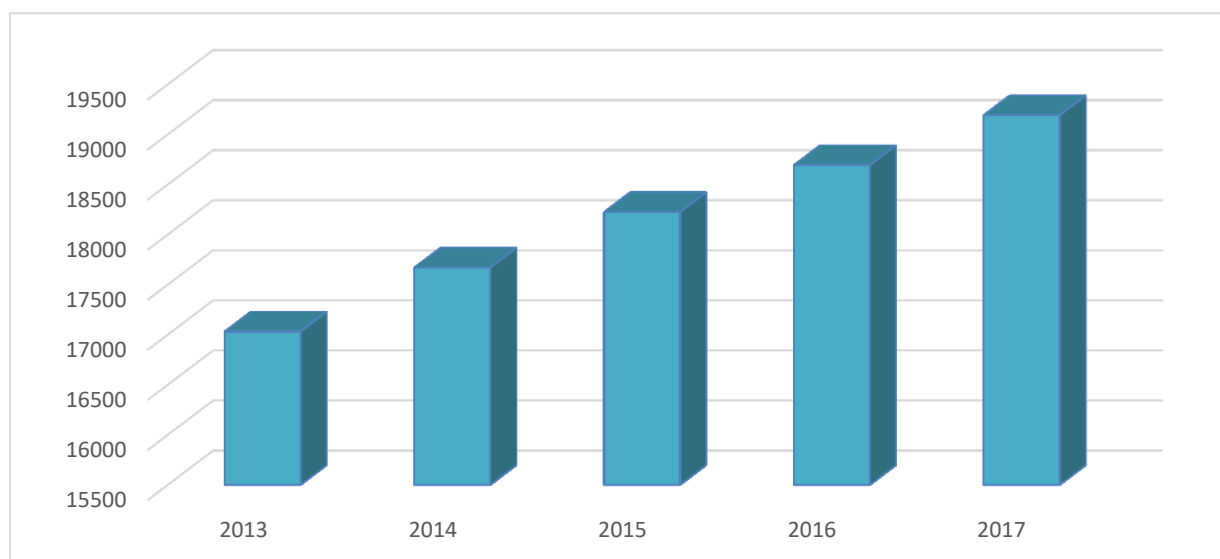
Liczba osób mieszkających w Ostrowie Wielkopolskim powyżej 60 roku życia na dzień 31.12.2017 roku wynosiła 19 193, w tym: **11 295** kobiet, **7 898** mężczyzn.

Tabela 3 Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60 + w latach 2013-2017 z podziałem na kobiety i mężczyzn

Dane wg stanu na dzień	31.12.2013		31.12.2014		31.12.2015		31.12.2016		31.12.2017	
Wiek	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
60-69	4246	5351	4524	5665	4739	5931	4670	5882	4760	5886
70 i więcej lat	2696	4739	2731	4751	2745	4811	3003	5139	3138	5409
Razem	6942	10090	7255	10416	7484	10742	7673	11021	7898	11295

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – baza demograficzna

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ w latach 2013-2017 (wykres nr 3)

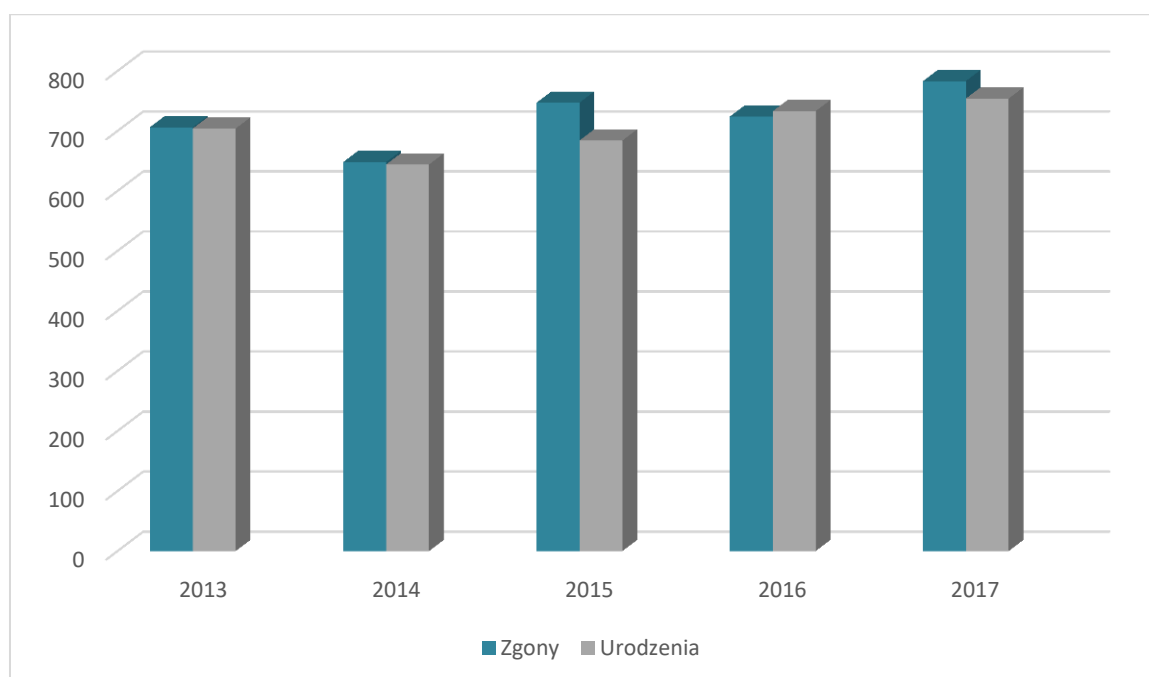
Analizując dane zawarte w tabeli nr 4 należy stwierdzić, że liczba zgonów w stosunku do liczby urodzeń w Ostrowie Wielkopolskim w okresie od 2013 roku do 2014 roku kształtowała się na podobnym poziomie. Od 2015 roku można zauważyć, że wśród mieszkańców liczba zgonów była wyższa od liczby urodzeń, co wskazuje m.in. na fakt, iż następuje starzenie się środowiska lokalnego, jedynie w roku 2016 dane statystyczne pokazują, że liczba zgonów mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego była mniejsza od liczby urodzeń.

Tabela 4 Liczba zgonów mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w stosunku do urodzeń w latach 2013-2017

Dane wg stanu na dzień	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Liczba zgonów	706	648	747	724	783
Liczba urodzeń	704	644	684	733	754

Źródło: Główny Urząd Statystyczny – baza demograficzna

Liczba zgonów mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w stosunku do urodzeń w latach 2013-2017 (wykres nr 4)

Dane demograficzne pokazują, że w Ostrowie Wielkopolskim następuje systematyczny proces starzenia się społeczeństwa. Zwiększająca się z roku na rok liczba seniorów w społeczeństwie powoduje konieczność rozpoznania ich problemów oraz potrzeb, a przede wszystkim odpowiednie reagowanie instytucji pomocowych oraz władz lokalnych na zgłaszane przez seniorów problemy i zaspakajanie w miarę możliwości podstawowych oczekiwań. Powyższa sytuacja stanowi wyzwanie do rozwijania polityki senioralnej, ale tylko w takim ujęciu, gdzie seniorzy są jednym z głosów decydujących o swoim środowisku, oraz aktywnie uczestniczą na rzecz innych seniorów.

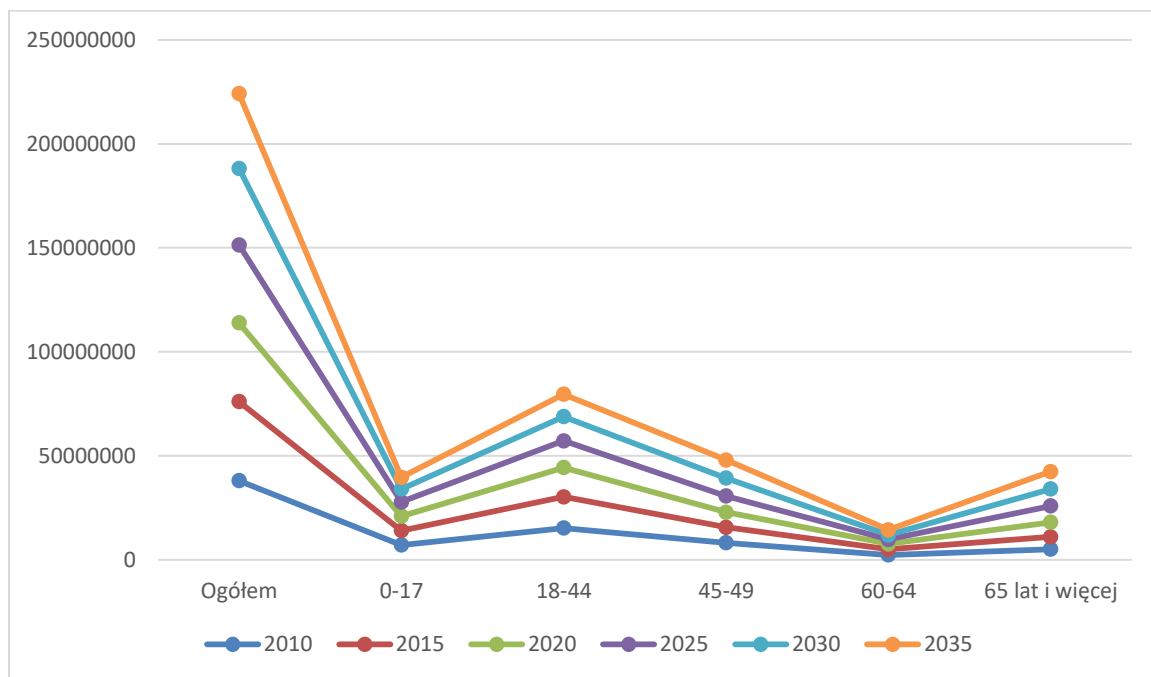
Struktura demograficzna miasta Ostrowa Wielkopolskiego nie jest wyjątkiem na tle innych miast Polski, gdzie można zaobserwować tendencję starzenia się społeczeństwa. „Przyrost seniorów w Polsce jest również bardzo wyraźny, a prognozy, jak wszędzie pokazują wzmocnienie się tendencji starzenia się społeczeństwa (Tabela – Stratyfikacja wieku społeczeństwa polskiego do 2035 roku)”⁴

Tabela 5 Stratyfikacja wieku społeczeństwa polskiego do 2035 roku

Lata	2010	2015	2020	2025	2030	2035
Ogółem	38092000	38016000	37830000	37438000	36796000	35993000
0-17	7107000	6918000	6959000	6816000	6253000	5632000
18-44	15294000	15005000	14072000	12823000	11624000	10834000
45-49	8211000	7473000	7195000	7765000	8622000	8719000
60-64	2327000	2691000	2650000	2190000	2102000	2450000
65 lat i więcej	5153000	5929000	6954000	7844000	8195000	8358000

4 Błachnio, Starość non profit wolontariat na Uniwersytetach Trzeciego Wieku w Polsce i na świecie, Wydawnictwo Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2012, s. 18.

Stratyfikacja wieku społeczeństwa polskiego do 2035 roku (wykres nr 5)

Rozdział 2

Działania podejmowane przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolski w ramach polityki senioralnej w poszczególnych obszarach.

Seniorzy nie są grupą jednorodną. W tej grupie wiekowej zauważa się wiele różnorodnych potrzeb życiowych. Wszystkie działania skierowane wobec osób starszych powinny zmierzać do zapewnienia wysokiej, jakości ich życia.

Władze Miasta Ostrowa Wielkopolskiego od kilku lat podejmują działania na rzecz osób wieku 60+. W realizacji tych działań istotną rolę odgrywa Rada Seniorów.

Rada Seniorów

Dla dobrego i sprawnego funkcjonowania społeczności lokalnej kluczowa jest aktywizacja osób starszych.

Przykładem zwiększenia zaangażowania osób starszych w sferę obywatelskiej aktywności jest tworzenie w gminach Rad Seniorów. Rada Seniorów jest ciałem doradczo-konsultacyjno-inicjatywnym, powoływanym uchwałą rady gminy z jej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk. W jej skład powinni wchodzić przedstawiciele lokalnych podmiotów działających na rzecz seniorów, w szczególności organizacji pozarządowych oraz organizatorów lokalnego uniwersytetu trzeciego wieku. Funkcjonowanie rady seniorów nie tylko daje jej możliwość konsultowania decyzji zapadających na poziomie rady gminy, ale również wychodzenia z własną inicjatywą.

Rady seniorów posiadają potencjał do aktywizowania osób starszych, jako obywateli – angażujących się w lokalne życie społeczne.

Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Rady Seniorów w dniu 29 maja 2014 roku. Rada Seniorów Ostrowa wielkopolskiego jest jedną z pierwszych Rad Seniorów w Wielkopolsce. Z inicjatywą powołania Rady Seniorów wystąpił Prezes Ostrowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Podstawę prawną do utworzenia Rady Seniorów stanowił art. 5c ust.2 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Członkami Rady są przedstawiciele ostrowskich organizacji pozarządowych, które prowadzą działalność na rzecz osób starszych. Rada działa na rzecz osób starszych zamieszkałych na terenie Ostrowa Wielkopolskiego. Ma charakter

konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Wśród głównych przedsięwzięć realizowanych przez Radę Seniorów Ostrowa Wielkopolskiego należy wymienić m.in.:

- przedstawianie propozycji oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów,
- wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów,
- inicjowanie działań mających na celu upowszechnianie współpracy Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski ze środowiskiem osób starszych.

Wśród ostrowskich seniorów popularną inicjatywą jest Program "Ostrowska Karta Seniora".

Program „Ostrowska Karta Seniora”

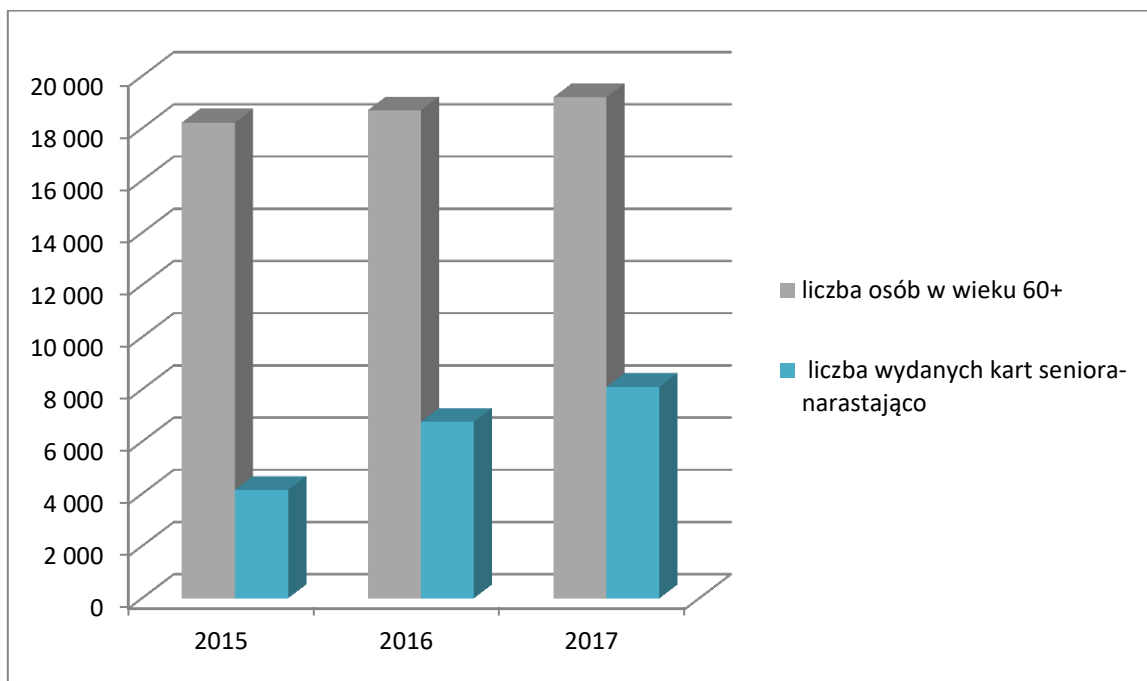
Program skierowany jest do mieszkańców powyżej 60 roku życia, który ma na celu wzmocnienie aktywności społecznej i poprawę, jakości życia ostrowskich seniorów poprzez stworzenie i rozwijanie systemu ulg i preferencji, umożliwiających większy dostęp do różnorodnych produktów i usług oraz zachęcić do uczestnictwa w wydarzeniach, społecznych, kulturalnych i sportowych.

Posiadacze Ostrowskiej Karty Seniora mogą korzystać z ulg, zniżek, promocji i ofert przygotowanych dla nich przez instytucje miejskie oraz prywatnych przedsiębiorców – partnerów programu. Jednocześnie program pełni funkcję wspomagającą ostrowskich przedsiębiorców. Podmioty zainteresowane współpracą z samorządem w ramach programu udzielając specjalnych ulg, zniżek, promocji i ofert dla mieszkańców powyżej 60. roku życia uzyskują status Partnera Programu oraz wsparcie promocyjne ze strony Miasta.

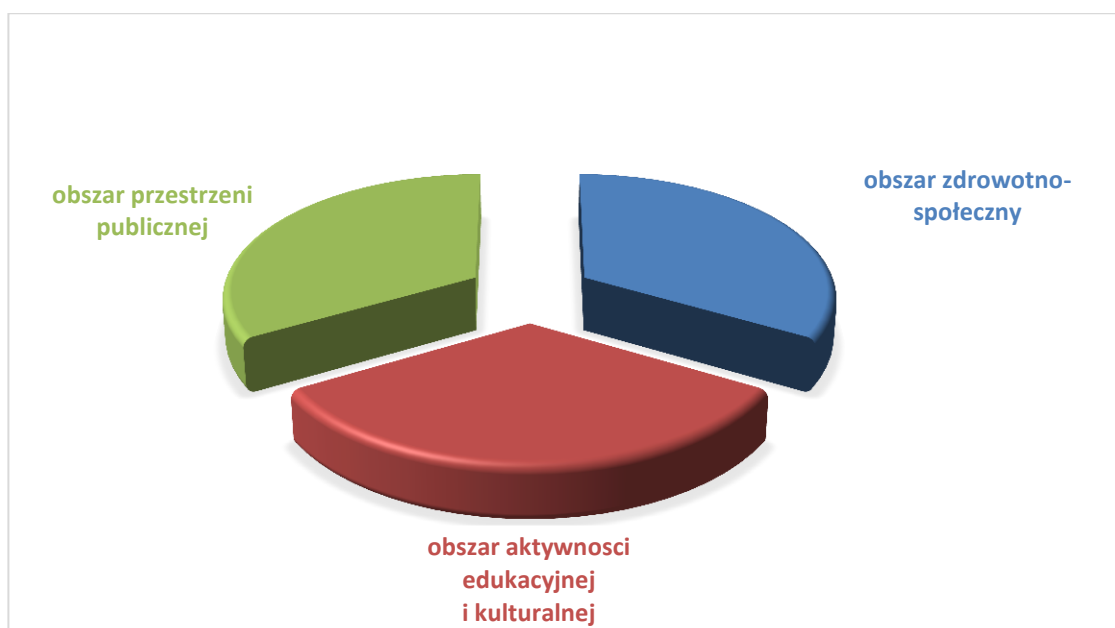
Program Ostrowska Karta Seniora funkcjonuje na podstawie Uchwały nr VI/71/2015 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2015 roku w sprawie uchwalenia programu Ostrowska Karta Seniora.

W 2015 roku kartę otrzymało 4 154 ostrowskich seniorów, w 2016 roku - 2600 seniorów, natomiast w 2017 - 1344. Na dzień 31.12.2015 roku uczestniczyło w programie 136 podmiotów udzielających zniżek seniorom, na koniec 2016 roku – partnerów programu było 162, natomiast na koniec 2017 roku 176 ale oferta jest systematycznie poszerzana i rozwijana.

Liczba wydanych kart seniora - narastająco w stosunku do ogólnej liczby seniorów w latach 2015-2017 (wykres nr 1)

Obszary polityki senioralnej Ostrowa Wielkopolskiego

2.1 Działania w obszarze zdrowotno – społecznym

❖ Pomoc społeczna

Władze samorządowe wszystkich szczebli powinny zapewniać osobom starszym godne warunki życia, poszanowanie ich godności i zagwarantowanie należytej pozycji społecznej. Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminach realizują ośrodki pomocy społecznej. W Ostrowie Wielkopolskim zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą przy ul. Limanowskiego 17.

Pracownicy socjalni, którzy są zatrudnieni w ww. jednostce pomocy rozpoznają sytuacje życiowe osób i rodzin w formie rodzinnych wywiadów środowiskowych, świadczą pracę socjalną i wnioskuje o przyznanie określonych świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych w tym usług dostępnych w miejscu zamieszkania, w placówkach pobytu dziennego i całodobowego.

Spośród wielu form pomocy oferowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim ostrowscy seniorzy korzystają z:

- usług opiekuńczych,
- specjalistycznych usług opiekuńczych,
- skierowań do Domów Pomocy Społecznej
- zasiłków stałych,
- zasiłków celowych,
- zasiłków okresowych.

Informacje na temat liczby osób w wieku senioralnym z podziałem na rodzaje świadczonej pomocy przedstawia tabela nr 1.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobom, które ukończyły 75 lat w wysokości (184,42 zł miesięcznie). Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych przyznawany jest on niezależnie od dochodu rodziny i osoby. Do tego zasiłku nie mają jednak prawa osoby, które nabyły uprawnienie do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przy emeryturze lub rencie z ZUS.

Tabela 1 Liczba osób w wieku 60+ korzystających z różnych form pomocy społecznej w latach 2013-2017

Liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy	Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej		20	33	36	31	25
Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej, za które odpłatność ponosi Gmina		50	63	76	85	76
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych		237	251	289	319	447
Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych		28	22	19	14	20
Liczba osób korzystających z zasiłków stałych		82	94	108	107	127
Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych		18	28	37	40	33
Liczba osób korzystających z zasiłków celowych		98	100	129	128	125
Liczba osób korzystających z zasiłków specjalnych celowych		5	50	45	66	88
Liczba osób korzystających z pomocy w formie ciepłego posiłku		52	39	47	46	37

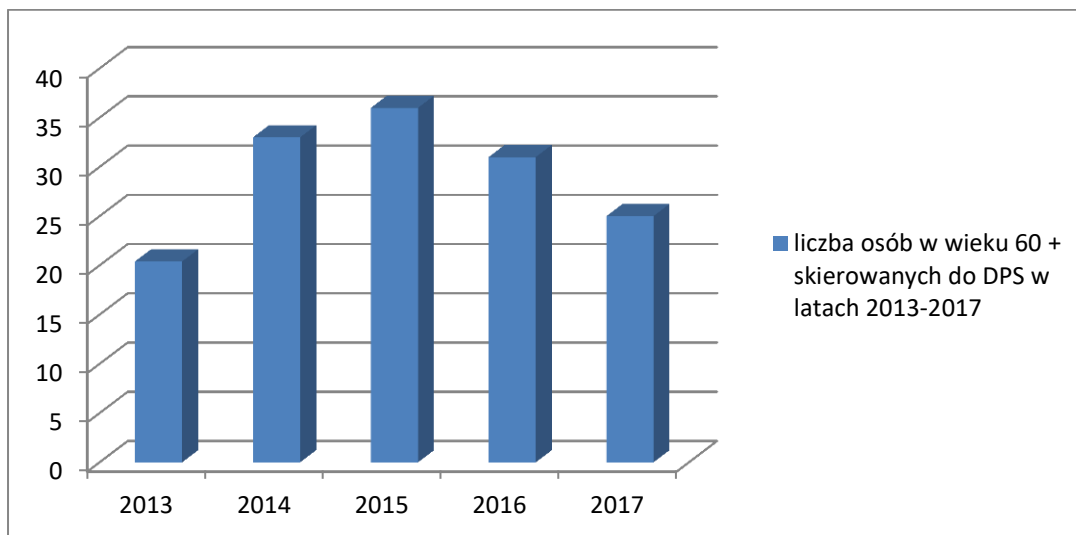
Źródło: MOPS Ostrów Wielkopolski

- ❖ Liczba osób umieszczonych w DPS, za które ponosi odpłatność Gmina uwzględnia wszystkie osoby, które zostały na przestrzeni lat skierowane do DPS i w danym roku w nim przebywają.

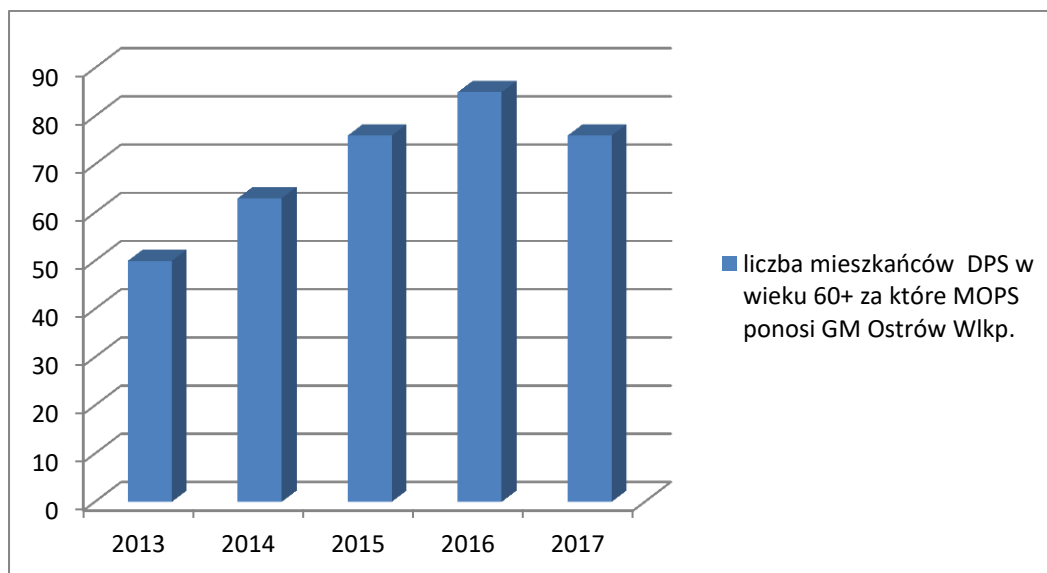
Z tabeli nr 1 wynika, że liczba świadczonych usług opiekuńczych przez ostrowski MOPS dla osób w wieku 60+, w analizowanym okresie, z roku na rok wzrasta.

Najwięcej specjalistycznych usług opiekuńczych MOPS w Ostrowie Wielkopolskim udzielił w roku 2013, w pozostałych latach liczba ta kształtuje się na podobnym poziomie (ok. 20-tu usług), jedynie w roku 2016 liczba usług opiekuńczych specjalistycznych kształtowała się na poziomie 14. (tabela nr 1)

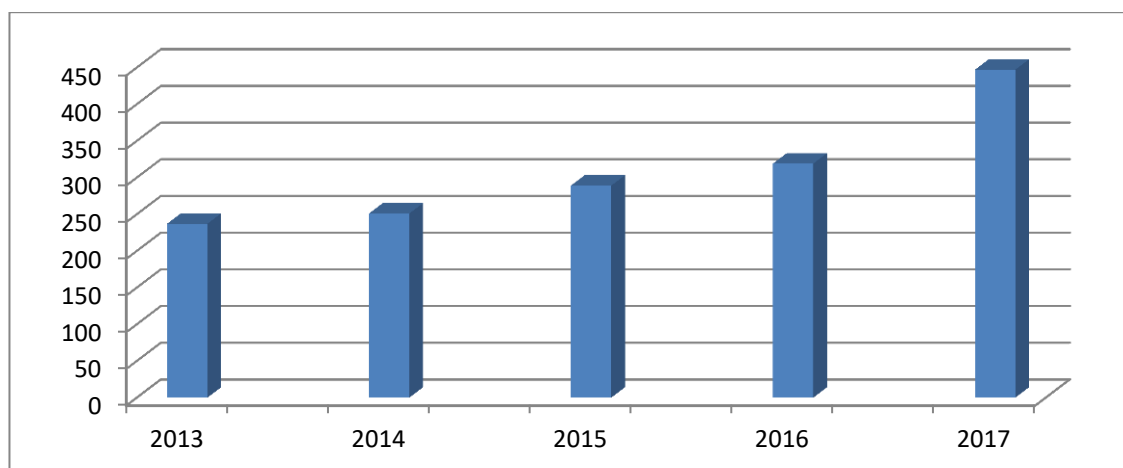
**Liczba osób - mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ skierowanych do Domu Pomocy Społecznej na przełomie 2013-2017 roku
(wykres nr 1)**

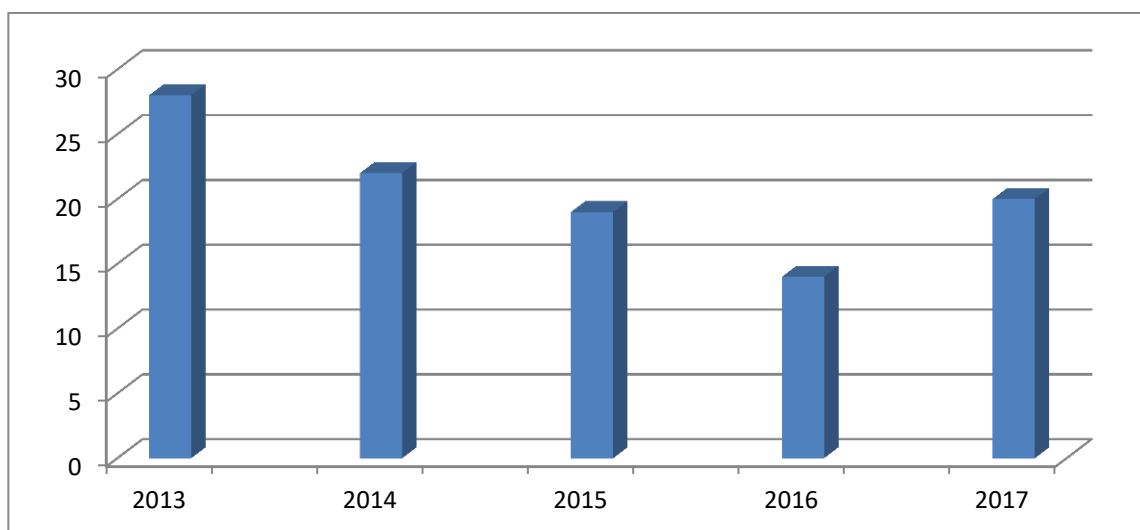
**Liczba osób w wieku 60+ umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej, za które odpłatność ponosi Gmina Miasto Ostrow Wielkopolski na przełomie 2013-2017 roku
(wykres nr 2)**

**Liczba osób w wieku 60 + korzystających z usług opiekuńczych
(wykres nr 3)**

**Liczba osób w wieku 60 + korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych
(wykres nr 4)**

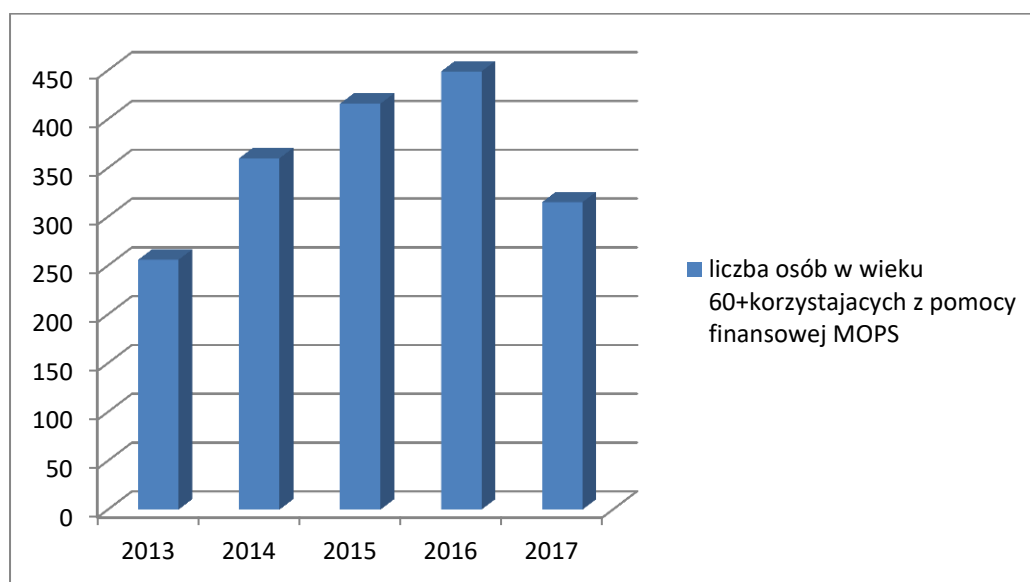
Z tabeli nr 2 wynika, że liczba osób w wieku 60+ korzystających z pomocy finansowej w latach 2013-2017 do roku 2016 systematycznie wzrastała, natomiast w roku 2017 nastąpił spadek o 134 osoby.

Tabela 2 Liczba osób w wieku 60+ korzystających z pomocy finansowej w latach 2013-2017

Rok	Liczba osób
2013	256
2014	360
2015	416
2016	449
2017	315

Źródło: MOPS Ostrów Wielkopolski

Liczba osób w wieku 60+ korzystających z pomocy finansowej (wykres nr 5)

❖ **Mieszkania chronione**

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W 2017 roku oddano do użytku pierwsze w Ostrowie Wielkopolskim mieszkanie chronione zlokalizowane na parterze budynku wielorodzinnego przy ul. Waryńskiego. Środki finansowe na utworzenie mieszkania chronionego zostały pozyskane z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 w ramach projektu pt. "Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie ostrowskim".

Mieszkanie składa się z 4 pokoi, wspólnej kuchni i łazienki. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób niepełnosprawnych pow. 60 r.ż.. Pozyskane środki finansują projekt przez pierwsze dwa lata jego funkcjonowania, czyli do 2019 roku.

Lokatorów mieszkania chronionego, w zależności od potrzeb wspierają: pracownik socjalny, opiekun środowiskowy, a także asystent osoby niepełnosprawnej. Jeżeli zajdzie taka potrzeba, również psycholog i fizjoterapeuta.

Szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym określone zostały w Uchwale Nr XXIX/331/2016 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 28 grudnia 2016 roku.

❖ **Dzienny Dom „Senior+”**

Dzienny Dom „Senior+” przy ul. Limanowskiego 17 w Ostrowie Wielkopolskim, pełni rolę ośrodka wsparcia i jest formą pomocy społecznej. Dzienny Dom powstał w wyniku dążenia Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski do poprawy, jakości i poziomu życia osób starszych oraz zamysłu zagospodarowania potencjału seniorów poprzez aktywność społeczną. Seniorzy mają zapewnione usługi o wysokim standardzie i różnorodności. Głównym celem Domu jest zapewnienie wsparcia seniorom nieaktywnym zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia poprzez umożliwienie korzystania z różnych form aktywizacji społecznej i zawodowej tj. aktywności ruchowej i kinezyterapii, edukacji kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej. Dzienny Dom „Senior+” dysponuje 40 miejscami. W trakcie pobytu w jednostce seniorzy mają możliwość skorzystania z 2 posiłków tj. śniadania oraz obiadu. Dzienny Dom „Senior+” to szansa na godną starość. To wsparcie zarówno dla osób starszych,

ale także dla ich rodzin. Dążąc do utrzymania więzi międzypokoleniowej Dzienny Dom „Senior+” współpracuje z ostrowskimi szkołami i przedszkolami.

Od sierpnia 2015 roku do grudnia 2017 roku z pobytu w jednostce skorzystały 52 osoby, natomiast na liście oczekujących osób znajduje się 45 seniorów.

❖ **Klub „Senior+”**

Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym powstał na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego pierwszy Klub „Senior+”, zlokalizowany przy ul. Piłsudskiego 65.

Klub przeznaczony jest dla nieaktywnych zawodowo seniorów w wieku powyżej 60 roku życia. Głównym celem jego działania jest prowadzenie działań aktywizacyjnych dla seniorów poprzez ich motywowanie do działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych na rzecz innych. Klub jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych, mających problem z poruszaniem się.

Klub Senior+ rozpoczął swoją działalność od stycznia 2018 roku. Prowadzenie Klubu Senior+ w roku 2018 zostało zlecone w ramach otwartego konkursu ofert organizacji pozarządowej.

❖ **Programy polityki zdrowotnej**

Od roku 2016 z budżetu Miasta realizowany jest Program bezpłatnych szczepień przeciwko grypie, który skierowany jest dla mieszkańców w wieku 60 +. Realizator ww. programu wyłaniany jest w ramach konkursu ofert. Szczepienia wykonywane są u ok. 900-1100 osób rocznie.

❖ **Program teleopieki**

Od kwietnia 2016 roku w Ostrowie Wielkopolskim, w trosce o dobro ostrowskich seniorów, uruchomiony został program teleopieki. System ten pozwala na wezwanie pomocy w każdych okolicznościach, niezależnie od tego czy jest to pomoc medyczna, zagrożone jest bezpieczeństwo, czy po prostu potrzebne jest wsparcie.

Usługa adresowana jest do osób samotnych i starszych po 60 roku życia. Każdy Senior, objęty programem, otrzymał bransoletkę z tzw. przyciskiem życia. Zadaniem teleopieki jest podniesienie poczucia bezpieczeństwa osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, przebywających stale lub czasowo w domu.

W roku 2016 z teleopieki korzystało 30 osób, ze względu na duże zainteresowanie ze strony seniorów program w 2017 roku rozszerzono do 60 osób.

❖ **Bank Czasu Seniora**

Bank Czasu Seniora to instytucja samopomocowa, opierająca się na bezpłatnej wymianie usług pomiędzy jej członkami. W zależności od swoich umiejętności i zasobów uczestnicy banku deklarują, jakie rodzaje usług mogą świadczyć na rzecz innych, a osoby koordynujące jego działalność na bieżąco kierują taką pomoc do potrzebujących, na podstawie zgłaszanego zapotrzebowania. Usługi, które świadczone są na rzecz innych członków banku czasu są odnotowywane, a jednostką rozliczeniową jest zwykła godzina, niezależnie od rynkowej wartości usługi. "Zarobione" w ten sposób godziny można następnie "wydać" na potrzebną w danej chwili pomoc, której udzieli ktoś z osób należących do systemu, oferująca interesującą nas usługę.

Efekty udziału w wymianie czasu, to satysfakcja z bycia potrzebnym społeczeństwu, poczucie spełnienia i możliwość własnego rozwoju oraz zaangażowanie w pomoc innym. Projekt koordynuje Dzienny Dom „Senior +” i nadal jest kontynuowany.

❖ **Telefon dla seniora**

W II połowie października 2018 roku uruchomiony został również telefon dla seniora. Pod numerem telefonu 62 720 48 26 wszyscy seniorzy mogą uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące przywilejów, programów oraz innych udogodnień oferowanych seniorom przez nasze miasto.

❖ Ponadto, z budżetu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego wspierane są **wszelkie działania podejmowane na rzecz seniorów w obszarze zdrowia, będące inicjatywą stowarzyszeń, fundacji oraz innych organizacji pożytku publicznego np.**

- Projekt „Zdrowy Senior”,
- projekt „Zdrowy senior-szczęśliwy senior”,
- projekt „Rozmowy o zdrowiu po 60 roku życia”.

2.2. Działania w obszarze przestrzeni publicznej

„Wielu specjalistów podkreśla znaczenie środowiska mieszkaniowego dla fizycznej i psychicznej kondycji seniorów. Właściwe środowisko mieszkaniowe to obok opieki zdrowotnej kluczowy element polityki i gospodarki senioralnej. Prawidłowo zaprojektowane i realizowane środowisko mieszkaniowe sprzyja zwiększeniu u seniorów poczucia niezależności, godności, radości życia a szczególnie zdrowia. Dobrze wyposażone mieszkania to dłuższa samodzielność, wyższa, jakość życia, wyższy poziom sprawności i aktywności seniorów. Budynki zaopatrzone w windy, podjazdy, bez progowe wejścia to łatwiejszy kontakt ze znajomymi i otoczeniem, ruchliwość, korzystanie ze spacerów, to dłuższy okres aktywności i samodzielności seniorów. Osiedla wielopokoleniowe to wzajemne wspieranie się pokoleń.”⁵

❖ **Budownictwo mieszkaniowe - mieszkanie komunalne dedykowane seniorom i osobom niepełnosprawnym**

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom seniorów w obszarze budownictwa mieszkaniowego podjęto decyzje o przebudowie budynku na potrzeby utworzenia lokali komunalnych przystosowanych dla osób starszych i niepełnosprawnych. Mieszkania zlokalizowane są przy ul. Wiosny Ludów 29 w Ostrowie Wielkopolskim.

Budynek posiada 14 lokali mieszkalnych. Łączna powierzchnia użytkowa budynku to 690,63m². Budynek jest wyposażony w instalację: elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną oraz ogrzewania i c.w.u zasilaną z sieci miejskiej. Lokale mieszkalne jak i zagospodarowanie terenu są pozbawione barier architektonicznych. Budynek wyposażony jest w windę dostosowaną do użytkowania przez osoby niepełnosprawne. Na mieszkania wybrano budynek zlokalizowany w centrum miasta, w niedalekiej odległości od parku miejskiego, Kościoła Konkatedralnego, przystanku autobusowego i niezbędnej seniorom infrastruktury miejskiej.

5, „Polityka senioralna w Polsce. Doświadczenia Miasta Poznania”, Urząd Miasta Poznania Miejska Rada Seniorów, Poznań 2017- Kazimierz Kirejczyk, Edward Kozłowski „Modelowe rozwiązanie problemów mieszkaniowych seniorów: koncepcje teoretyczne i przykłady rozwiązań praktycznych”

❖ Transport miejski

Osoby starsze to najliczniejsza grupa osób, które zaliczane są do kategorii osób z ograniczoną możliwością poruszania się. Jest to grupa, która różni się preferencjami, poziomem sprawności, stanem zdrowia oraz trybem życia. Przyrost populacji osób w wieku 60+ niesie dla sektora transportu publicznego konieczność zmiany dotychczasowego planowania i zarządzania siecią transportu publicznego.

W ostatnich latach na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego:

- uruchomiono **tzw. „linie błękitne”**, które są realizowane tylko i wyłącznie przez tabor niskopodłogowy posiadający funkcję przykłąku ułatwiający wysiadanie i wsiadanie osobom starszym oraz niepełnosprawnym. Kursy te realizowane są na liniach miejskich 8, 25 i C,
- nowe autobusy wyposażone są w **system zapowiedzi głosowych oraz w kasowniki i przyciski z napisami w alfabecie Braille’a**,
- transport publiczny umożliwia starszym osobom dojazd do kluczowych dla nich miejsc – autobusy zatrzymują się przy kościołach, cmentarzach, szpitalu, urzędach, przychodniach lekarskich.

❖ Ławka dla seniora

W miesiącu październiku 2018 roku wychodząc naprzeciw oczekiwaniom seniorów zostało na terenie miasta zamontowanych 5 ławek dla seniorów, które zlokalizowane są w miejscach wcześniej wskazanych przez samych seniorów z Dziennego Domu Senior +, na drogach prowadzących do Dziennego Domu. Powyższa inicjatywa przyczyniła się do stworzenia przestrzeni publicznej bardziej przyjaznej osobom starszym.

2.3. Działania w obszarze aktywności edukacyjnej i kulturalnej

W podejmowanych działaniach na rzecz seniorów nie powinno zabraknąć działań w obszarze edukacji, kultury i sztuki. Również i w tym obszarze powinno się „ukierunkować” działania na potrzeby osób starszych, których będzie z roku na rok przybywać.

Poniżej zawarto informację na temat podejmowanych działań w obszarze aktywności edukacyjnej i kulturalnej przez instytucje kultury i inne w Ostrowie Wielkopolskim, prowadzone przez Gminę Miasto Ostrów Wielkopolski.

❖ **Biblioteka Publiczna im. Stefana Rowińskiego ul. Wolności 2 w Ostrowie Wielkopolskim.**

Od wielu lat prowadzi działania na rzecz seniorów. Biblioteka Główna, przy ul. Wolności 2, stwarza dogodne warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych. Pomimo, że wypożyczalnia i czytelnia biblioteki usytuowane są na piętrach to instytucja wyposażona jest w podjazd i windę, która umożliwia korzystanie z nich. Wnętrze dostosowane jest do swobodnego poruszania się pomiędzy regałami. Biblioteka Główna dysponuje **356 książkami mówionymi na płytach CD oraz książkami z serii Duże Litery**, które są drukowane dużą i czytelną czcionką.

W roku 2015 Biblioteka Główna przystąpiła do projektu Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”, w ramach którego otrzymała w depozyt dwa **nieodpłatne czytaki**, dając osobom niepełnosprawnym możliwość korzystania z 1241 cyfrowych książek mówionych. Ponadto, placówka dwa razy do roku organizuje **kursy komputerowe dla seniorów**, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród naszych mieszkańców.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom seniorów, stara się systematycznie uzupełniać nie tylko zbiory przeznaczone dla nich, ale również udoskonalać wszelkie formy komunikacji z nimi.

❖ **Ostrowskie Centrum Kultury ul. Wolności 2 w Ostrowie Wielkopolskim**

Klub Seniora „Złoty Wiek” jest najstarszą tego typu organizacją działającą w Ostrowie Wielkopolskim. Powstał w 1971 roku z inicjatywy ówczesnego kierownictwa Ostrowskiego Domu Kultury oraz Zjednoczonego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W siedzibie OCK mają miejsce spotkania członków Klubu Seniora Złoty Wiek. Seniorzy raz w tygodniu spotykają się w bezpłatnie udostępnionej Sali gdzie mogą miło spędzić popołudniowy czas. Niejednokrotnie spotkania są wzbogacane prelekcjami zaproszonych gości czy mini koncertami młodzieży uczęszczającej do ostrowskich szkół. Klub zrzesza ok. 200 osób.

Filmowy Klub Seniora – tutaj ostrowscy seniorzy w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca mają możliwość obejrzenia filmów dostosowanych tematycznie do grupy seniorów. Średniomiesięcznie z seansu korzysta ok. 50 osób.

Pracownia plastyczna „Passe Partout”- pracownia plastyczna, z której korzystają osoby starsze mogące rozwijać swoje talenty. Pracownia skupia ok. 15 osób.

Klub Seniorów Chóru Męskiego „ECHO”

Głównym założeniem Klubu jest podtrzymywanie tradycji echowskich wśród lokalnego społeczeństwa a także zbieranie i utrwalanie w pamięci społeczeństwa wydarzeń oraz faktów związanych z Chórem Męskim „ECHO”. Wieloletnia przyjaźń i umiłowanie pieśni spowodowały, że koleżeńskie spotkania wzbogacały się o wspólne śpiewy aż w końcu przekształciły się w próby chóralne. I tak seniorzy podjęli działalność koncertową obejmującą koncerty dla stowarzyszeń lokalnych, uświetniając ich uroczystości.

Dla osób z niedosluchem zakupiono słuchawki umożliwiające pełny udział w wydarzeniach kulturalnych OCK. Zakup ten możliwy był dzięki środkom z konkursu Wielkopolska Otwarta na Niepełnosprawnych.

❖ Jako działanie Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w obszarze kultury i sztuki wobec osób starszych należy wymienić również **wspieranie stowarzyszeń, fundacji oraz innych organizacji pożytku publicznego.**

Przykładem czego jest dofinansowanie takich zadań jak:

- SENIORALIA 2016, 2017,
- Dzień Kobiet organizowany przez Polski Związek Emerytów i Rencistów,
- Imprezy dla seniorów organizowane przez Rady Osiedla.

❖ **Szkolenie komputerowe**

W 2016 roku w Dziennym Domu „Senior+” odbyło się **szkolenie komputerowe** współfinansowane za środków UE pt. „Akademia @ktywności – szkolenie komputerowe dla osób w wieku powyżej 50 lat i więcej”.

❖ **Partycypacja edukacyjno - społeczna osób starszych**

W 2018 roku Miasto Ostrów Wielkopolski zgłosiło swój akces do uczestnictwa w projekcie realizowanym przez Aglomerację Kalisko-Ostrowską w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań, które to uzyskały dofinansowanie na realizację projektu z Rządowego Programu na rzecz aktywności społecznej osób starszych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach priorytetu III. Partycypacja społeczna osób starszych pn. „Aktywni Seniorzy w Metropolii Poznań i w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”.

Jednym z elementów tego projektu było przeprowadzenie m.in. dwudniowych warsztatów mających na celu aktywizację edukacyjno - społeczną osób starszych. Na terenie Ostrowa Wielkopolskiego warsztaty te zostały przeprowadzone w dniach 28 - 29 czerwca 2018 roku. Prowadzone były przez przedstawiciela Fundacji Instytut Rozwoju Aktywności. Obejmowały zagadnienia z zakresu polityki senioralnej, gminnych rad seniorów, konsultacji społecznych dla seniorów, przygotowywania projektów przez seniorów, aktywizacji seniorów do czynnego i biernego prawa wyborczego. Podczas warsztatów ostrowscy seniorzy wskazywali na potrzebę realizacji w lokalnej polityce senioralnej m.in. niżej wymienionych elementów:

- rozwój i ulepszenie transportu dla osób starszych,
- rozwój mieszkalnictwa dostosowanego do potrzeb osób starszych,
- kształtowanie społecznego szacunku wobec osób starszych oraz włączenie ich w procesy funkcjonowanie społecznego,
- podnoszenie jakości i dostępności usług społecznych oraz ochrony zdrowia dla osób starszych,
- dostępność miejsc publicznych (likwidacja barier architektonicznych),
- organizacja wydarzeń kulturalnych/edukacyjnych/sportowych,
- zwiększenie liczby klubów seniora i dziennych domów Senior+, w tym dla osób z Chorobą Alzheimera,
- więcej ławek dla seniorów,
- wydzielenie części rekreacyjnej dla seniorów w obszarze Ogródków Jordanowskich,
- wydłużenie czasu sygnalizacji świetlnej na przejściach dla pieszych,
- telefon seniora,
- bezpłatne usługi radcy prawnego,

- zwiększenie liczby łóżek geriatrycznych.

❖ **Targi Viva! Seniorzy**

Gmina Miasto Ostrów Wielkopolski jako jedno z 360 miast na świecie mająca tytuł „Miasto Przyjazne Starzeniu” WHO 2017 oraz „Gmina Przyjazna Seniorom” 2016 czynnie uczestniczyła w tegorocznych Targach Viva! Seniorzy 2017 oraz 2018 na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Stoisko Miasta odwiedzającym seniorom przybliżyło inicjatywy podejmowane przez Gminę na rzecz osób powyżej 60 r.ż. Do inicjatyw tych należą m.in. „Ostrowska Karta Seniora”, Rada Seniorów, Dzienny Dom „Senior+”, Teleopieka, bezpłatne szczepienia p/grypie, uruchomienie mieszkania chronionego, udogodnienia transportowe, Bank Czasu Seniora, wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów.

❖ **Gra miejska "Dzień Seniora aktywnie i bezpiecznie"**

W październiku 2018 roku Ostrowie Wielkopolskim rozegrana została gra miejska "Dzień Seniora aktywnie i bezpiecznie". Jej inicjatorem był Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Współorganizatorem był Urząd Miejski, a także Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Komenda Powiatowa Policji. Celem gry było propagowanie wiedzy na temat ubezpieczeń społecznych, historii Ostrowa oraz bezpieczeństwa seniorów. Wzięły w niej udział niewielkie zespoły lubiących aktywnie spędzać czas seniorów, którzy przemierzali ulice miasta odkrywając kolejne wskazówki i zagadki, za które zdobywali punkty.

Rozdział 3

Działania na rzecz seniorów podejmowane przez inne podmioty funkcjonujące na terenie Ostrowa Wielkopolskiego.

Na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego, oprócz jednostek organizacyjnych Gminy Miasta realizujących zadania na rzecz seniorów, funkcjonują również inne podmioty świadczące usługi na rzecz seniorów, w tym mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego. Poniżej krótko omówiona została działalność kilku podmiotów, odgrywających istotną rolę w polityce senioralnej.

❖ Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej z siedzibą przy ul. Limanowskiego 22 w Ostrowie Wielkopolskim.

Podmiotem tworzącym dla Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim jest Powiat Ostrowski. Wśród wielu oddziałów funkcjonujących w strukturach Zespołu Zakładów funkcjonuje Oddział Geriatryczny, który swoją siedzibę ma w budynku przy ul. 3 Maja 35 Ostrowie Wielkopolskim. Opieka geriatryczna to opieka holistyczna sprawowana przez zespół multidyscyplinarny (lekarz geriatra, pielęgniarka, fizjoterapeuta, psycholog i pracownik socjalny). Jej głównym celem jest optymalizacja stanu funkcjonalnego osób starszych i ich samodzielności oraz poprawa jakości życia. Obecnie w Wielkopolsce jest tylko sześć poradni geriatrycznych, w tym cztery placówki zlokalizowane w Poznaniu, a dwie pozostałe przypadają na 34 pozostałe Powiaty. Nie lepiej przedstawia się sytuacja, jeśli chodzi o oddziały szpitalne. W naszym Województwie są dwa oddziały geriatryczne: w Gnieźnie (25 łóżek szpitalnych) oraz Ostrowie Wielkopolskim (20 łóżek)⁶.

Ostrowski Oddział Geriatryczny rozpoczął swoją działalność w 2006 roku. Oddział Geriatryczny sprawuje całonocną, całodobową opiekę medyczną nad chorymi w wieku podeszłym. Przyjmowani są tu chorzy powyżej 65 r.ż. ze schorzeniami ostrymi, przewlekłymi, które w chwili konieczności hospitalizacji uległy zaostrzeniu lub w celach diagnostycznych. Celem pobytu pacjenta w Oddziale jest: przywrócenie do stanu zdrowia osoby objętej hospitalizacją w określonym czasie pobytu, a jeżeli to niemożliwe

⁶ Polityka senioralna w Polsce. Doświadczenia Miasta Poznania, Materiały pokonferencyjne „Wyzwania polityki senioralnej w Polsce.” 22 listopada 2016 roku – Anna Jakrzewska-Sawińska, Katarzyna Wieczorowska-Tobis „Czego potrzebują seniorzy?”

ze względu na nieuleczalność i przewlekłość schorzenia - podniesienie stanu funkcjonalności osoby chorej na wyższy poziom. W ramach pobytu pacjentów ich rodziny lub inni opiekunowie mogą skorzystać z edukacji w zakresie opieki i sprawowania nadzoru nad leczeniem, możliwości uzyskania pomocy z zakresu długoterminowej opieki pielęgniarstwa, usług socjalnych. Dzięki Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w 2013 roku Oddział wzbogacił się wysokiej klasy sprzęt specjalistyczny wspomagający diagnostykę i leczenie chorych, ich rehabilitację, pielęgnację oraz poprawiający komfort pobytu w oddziale. Od końca 2017 roku w Oddziale Geriatrycznym zatrudnionych jest 3 lekarzy posiadających specjalizację z zakresu geriatry, dla porównania wg stanu nadzień 31.12.2017 roku zatrudniony był tylko 1 lekarz posiadający specjalizację kierunkową geriatriczną. Personel pielęgniarstwa zatrudniony w Oddziale Geriatrycznym zatrudnionych posiada duże doświadczenie w pracy z osobami w wieku podeszłym. Doskonali swoje umiejętności biorąc udział w szkoleniach, kursach (kursy kwalifikacyjne z Opieki Długoterminowej, Przewlekłe Chorych, Zarządzania) zdobywając specjalizacje (z zakresu Pielęgniarstwa Geriatrycznego oraz Organizacji i Zarządzania), kończąc studia wyższe. Poza ww. personelem pielęgniarstwa w Oddziale zatrudnieni są: fizjoterapeuci oraz opiekunowie medyczni. Oddział Geriatryczny współpracuje ze specjalistą psychologii klinicznej certyfikowanym muzykoterapeutą i psychoterapeutą systemowym.

Tabela 1 Liczba lekarzy zatrudnionych w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim posiadających specjalizację z zakresu geriatry w latach 2013-2017

ROK	Liczba lekarzy
2013	1
2014	1
2015	1
2016	2
2017	3

Źródło: ZZOZ Ostrów Wielkopolski

Tabela 2 Liczba łóżek w Oddziale Geriatrycznym wg stanu na dzień 31.12.2013 roku, 31.12.2014 roku, 31.12.2015 roku, 31.12.2016 roku oraz 31.12.2017 roku

Stan na dzień	Liczba łóżek
31.12.2013	20
31.12.2014	20
31.12.2015	20
31.12.2016	20
31.12.2017	20

Źródło: ZZOZ Ostrów Wielkopolski

Tabela 3 Liczba osób hospitalizowanych w Oddziale Geriatrycznym wg stanu na dzień 31.12.2013 roku, 31.12.2014 roku, 31.12.2015 roku, 31.12.2016 roku, 31.12.2017

Stan na dzień	Liczba osób hospitalizowanych
31.12.2013	502
31.12.2014	486
31.12.2015	503
31.12.2016	516
31.12.2017	516

Źródło: ZZOZ Ostrów Wielkopolski

❖ Dom Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Historia Domu Pomocy Społecznej przy ul. Partyzanckiej 8 w Ostrowie Wielkopolskim ściśle związana jest ze zgromadzeniem sióstr św. Elżbiety. To właśnie one od 1922 roku sprawowały opiekę nad osobami bezdomnymi i samotnymi. Od 1938

przełożoną została Siostra Maria Benodyna Koterbianka, której placówka nosi imię. W roku 1962 placówka przybrała charakter świecki. Obecnie Dom jest jednostką przeznaczoną dla 44 osób obojga płci przewlekle somatycznie chorych, wymagających kompleksowego wsparcia i całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, prowadzoną przez Powiat Ostrowski.

Obecnie w Domu zamieszkują 44 osoby w tym 20 kobiet i 24 mężczyzn. Najstarsza osoba ma 93 a najmłodsza 51 lat.

Dom tworzy budynek główny, oficyna prawa i lewa i mały przytulny zabytkowy ogród. Do Domu Pomocy Społecznej mieszkańcy są kierowani przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela 4 Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego przyjętych do Domu Pomocy Społecznej z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2013-2017

lata	Liczba przyjęć
2013	8, w tym 7 mieszkańców Ostrowa Wlkp.
2014	6, w tym 3 mieszkańców Ostrowa Wlkp.
2015	21, w tym 15 mieszkańców Ostrowa Wlkp.
2016	16, w tym 9 mieszkańców Ostrowa Wlkp.
2017	15, w tym 9 mieszkańców Ostrowa Wlkp.

Źródło: DPS Ostrów Wielkopolski

Jak wynika z informacji uzyskanej z Domu Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim, na dzień 31 marca 2018 roku w Domu przebywa 22 mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

❖ Ostrowski Uniwersytet Trzeciego Wieku

Uniwersytet Trzeciego Wieku to placówka dydaktyczna dla osób w wieku poprodukcyjnym. Celem jej działania jest poprawa jakości życia osób starszych. Wiele osób starszego pokolenia często nie miało możliwości kształcenia się. Ponadto, dla osób starszych Uniwersytety Trzeciego Wieku są również miejscem spotkań ze swoimi rówieśnikami mającymi te same problemy w tym również – problem braku akceptacji ze strony młodych. Poza tym, wielu seniorów jest wciąż sprawnych i potrzebuje pretekstu do wyjścia z domu. Jedną z form aktywizacji starszych ludzi są właśnie uniwersytety trzeciego wieku, które

stwarzają możliwości ciągłego poszerzania wiedzy, pobudzają do aktywizacji społecznej w interesie jednostki i ogółu, ułatwiają nawiązywanie przyjaźni, zapewniają możliwość dbania o kondycję fizyczną.

Pierwszy UTW powstał w 1973 roku we Francji. W Polsce powstał w roku 1975 pod nazwą Studium III Wieku. Polska była trzecim krajem na świecie (za Francją i Belgią), w którym rozwinął się ruch UTW.

Ostrowski Uniwersytet Trzeciego Wieku jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w dniu 5 czerwca 2007 w Sądzie Rejonowym w Poznaniu pod numerem KRS: 0000282314. Posiada osobowość prawną. Od 30 grudnia 2009 roku jest Organizacją Pożytku Publicznego. Patronat naukowy, zgodnie z podpisaną w dniu 16 sierpnia 2007 roku Umową, sprawuje Społeczna Akademia Nauk w Ostrowie Wielkopolskim.

Uniwersytet swoje zadania i cele realizuje:

- **w sekcjach dydaktycznych,**
- **w formie zajęć dodatkowych,**
- **w kołach zainteresowań.**

Członkowie Stowarzyszenia - słuchacze OUTW uczestniczą w comiesięcznych wykładach prowadzonych przez pracowników naukowych z SAN w Łodzi, UAM w Poznaniu, Towarzystwa Naukowego w Ostrowie Wielkopolskim. Słuchaczami są osoby, które osiągnęły wiek emerytalny lub uzyskały status rencisty i systematycznie opłacają składki. Rok akademicki rozpoczyna się w październiku i kończy się w czerwcu roku następnego. Rekrutacja nowych słuchaczy odbywa się na przełomie sierpnia i września każdego roku.

Uniwersytet Trzeciego Wieku to przestrzeń do seniorów, w której zdobywają wiedzę, spędzają aktywnie czas i się integrują.

❖ **Fundacja „WSPARCIE”**

Jednym z zadań statutowych Fundacji „WSPARCIE” w Ostrowie Wielkopolskim jest działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym. Szczególną troską Fundacja otacza seniorów z ograniczoną sprawnością. Z tego względu realizuje programy mające na celu utrzymanie dobrego zdrowia i sprawności np. program „Zdrowy senior szczęśliwy senior „czy program „Zdrowy senior zadbane senior”. Są one realizowane w Domu Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim oraz Dziennym Domu Senior + w Ostrowie Wielkopolskim. Poza tym organizowane są spotkania okolicznościowe, w których uczestniczą dzieci i wnuki. Wszystkie działania skierowane do seniorów szczególnie z ograniczoną sprawnością cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. Fundacja prowadzi również Punkt

Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Z porad w tym Punkcie korzystają również seniorzy.

❖ **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów**

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów to największa organizacja skupiająca seniorów w naszym mieście. Oddział ostrowski liczy ponad 1100 osób, z czego około 700 osób to mieszkańcy samego Ostrowa. Do Związku należą również koła terenowe w Odolanowie, Nowych Skalmierzycach, Raszkowie i Górznie. Związek funkcjonuje od ponad 40 lat. Obecnie cały Zarząd liczy 11 osób. PZERiI organizuje wczasy, spotkania okolicznościowe i wieczorki taneczne.

❖ **Stowarzyszenie Klub Seniora „Optymiści”**

Obszarem działania Stowarzyszenia jest Miasto Ostrów Wielkopolski i Powiat Ostrowski. Celem Klubu są: integracja Członków Stowarzyszenia poprzez organizację przedsięwzięć kulturalnych, turystycznych itp. jak rajdy, wycieczki, wypoczynek, spotkania literackie, przy muzyce, pikniki, działania które sprzyjają zachowaniu zdrowia, sprawności fizycznej na rzecz członków. Stowarzyszenie ze swoich funduszy składkowych organizuje cotygodniowe spotkania z Członkami Klubu, dofinansuje w miarę środków i potrzeb imprezy kulturalno-oświatowe–rozrywkowe, będzie się starał o darowizny, spadki i zapisy, ofiarności publiczne(zbiórki publiczne), dotacje, małe granty oraz konkursy.

Stowarzyszenie skupia ok. 350 seniorów.

❖ **Terenowa Organizacja Emerytów Kolejowych**

Organizacja powstała w roku 1999. Skupia ok. 20 osób. Terenowa Organizacja Emerytów Kolejowych zajmuje się organizacją spotkań okresowych dla członków emerytów i sympatyków związanych szczególnie z rocznicami „kolejowymi”, spotkania gwiazdkowe a także wielkanocne.

❖ **Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej i Oddziału Związku w Ostrowie Wielkopolskim**

Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej i Oddziału Związku w Ostrowie Wielkopolskim jest najstarszym stowarzyszeniem kombatanckim w Polsce i jednym z pięciu w świecie. Celem Związku jest m.in. obrona uprawnień inwalidów wojennych, wojskowych, osób represjonowanych oraz członków ich rodzin,

popularyzowanie w społeczeństwie szczególnej rangi inwalidztwa wojennego i wojskowego powstałego w służbie Ojczyźnie.

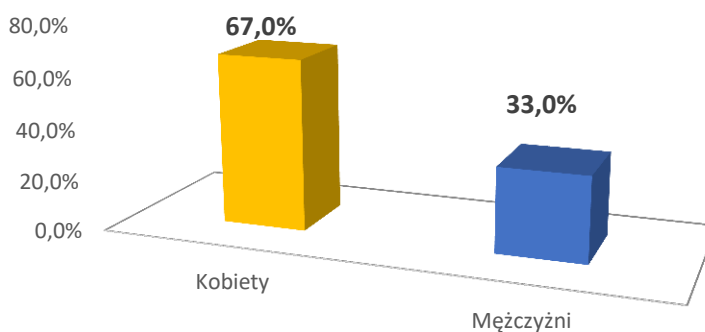
Rozdział 4

Diagnoza potrzeb mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w zakresie polityki senioralnej. Cele strategiczne i kierunki działań.

W okresie od listopada do grudnia 2017 roku w środowisku seniorów Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski przeprowadzono badanie sondażowe wykorzystujące narzędzie badawcze w postaci kwestionariusza ankiety, zawierającej pytania dotyczące sytuacji rodzinnej i materialnej, zdrowotnej i społecznej, aktywizacji społeczno-edukacyjno-kulturalnej. Ankieta zawierała dane ogólne obrazujące wiek, wykształcenie, płeć, stan cywilny i aktywność zawodową respondentów. Ponadto, w czerwcu 2018 odbyły się warsztaty dla seniorów w ramach Programu „Aktywni Seniorzy w Metropolii Poznań i w Aglomeracji Kalisko - Ostrowskiej”. Wszelkie wskazówki seniorów dot. lokalnej polityki senioralnej zostały uwzględnione w rozdziale II niniejszego Programu i mają swoje odzwierciedlenie w diagnozie potrzeb.

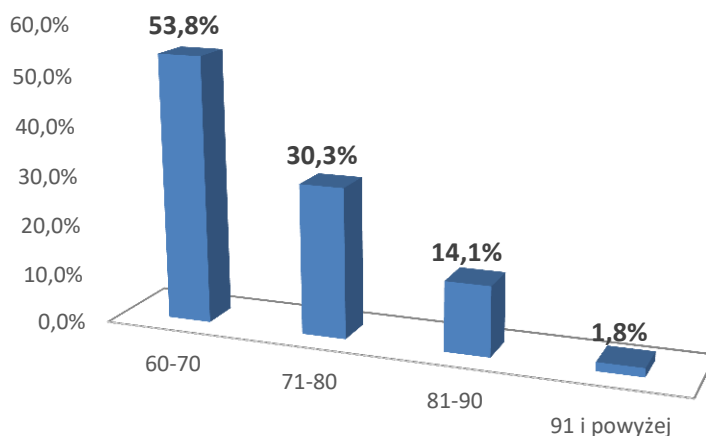
W celu analizy potrzeb kwestionariusz oceny został przesłany w łącznej ilości 310 sztuk do podmiotów, których działania skierowane są na rzecz środowiska senioralnego m.in. do Domu Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim, Dziennego Domu Senior+, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, organizacji pozarządowych, Rad Osiedli, członków Rady Seniorów Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Ponadto, ankieta opublikowana na stronie Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim. Kwestionariusz ankiety stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Programu. Diagnozę potrzeb oraz cele strategiczne i kierunki działania ustalono w oparciu o przeprowadzone badania, spotkania warsztatowe i konsultacje. Z ogółu badanych kobiety stanowiły blisko 67%, mężczyźni 33%.

**Struktura badanych pod względem płci
(wykres nr 1)**

Pod względem wieku najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby w wieku 60-70 lat – 119 osób (53,8% ogółu badanych), następnie w wieku 71-80 lat – 67 osób (30,3 % ogółu badanych), w wieku 81-90 – 31 osób (14,1 % ogółu badanych) oraz 91 lat i powyżej – 4 osoby (1,8% ogółu badanych)

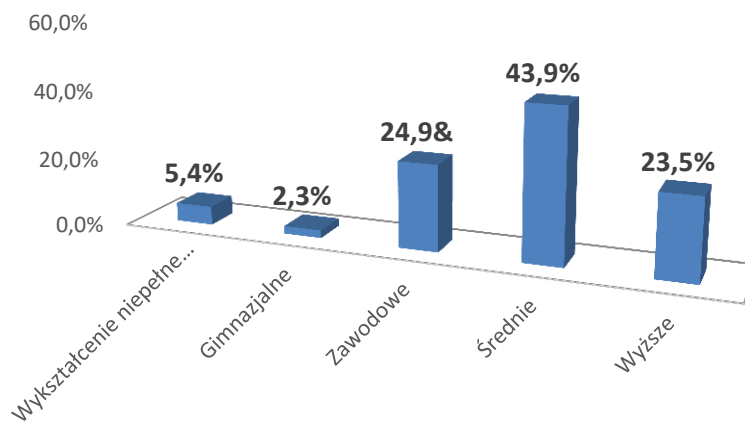
**Struktura badanych pod względem wieku
(wykres nr 2)**

Respondenci zadeklarowali, że 180 (81,5 %) badanych osób w wieku 60+ zamieszkuje wspólnie z rodziną, 29 osób (13,1%) gospodaruje samodzielnie a 12 osób(5,4%) nie posiada rodziny i mieszka samotnie.

Wykształcenie niepełne podstawowe/podstawowe posiada 5,4% badanych, gimnazjalne 2,3%, zawodowe 24,9%, średnie 43,9% i wyższe 23,5%

**Struktura badanych pod względem wykształcenia
(wykres nr 3)**

Z populacji objętej badaniem 39,8% respondentów to wdowy lub wdowcy, 48,4% pozostaje w związku małżeńskim natomiast 3,6% są osobami samotnymi (panna lub kawaler) i 8,1% to osoby rozwiedzione.

Wydłużenie aktywności zawodowej osób powyżej 60 r.ż. należy do priorytetowych działań krajów Unii Europejskiej. Jednym z nadrzędnym celów „Strategii na rzecz inteligentnego zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020” ma być osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia pracowników w wieku 20-64 lata na poziomie 75%. Aktywizacja zawodowa osób starszych wymaga szczególnej uwagi samorządów terytorialnych w związku z procesami demograficznymi związanymi ze starzeniem się społeczeństwa. Spośród wszystkich respondentów tylko 12 seniorów poszukuje zatrudnienia na 180 osób niepracujących, natomiast pomimo osiągnięcia wieku emerytalnego pracuje 41 seniorów.

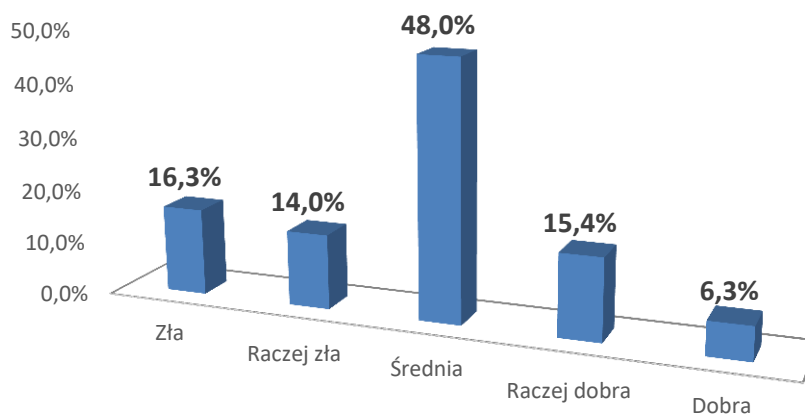

4.1. Obszar zdrowotno – społeczny

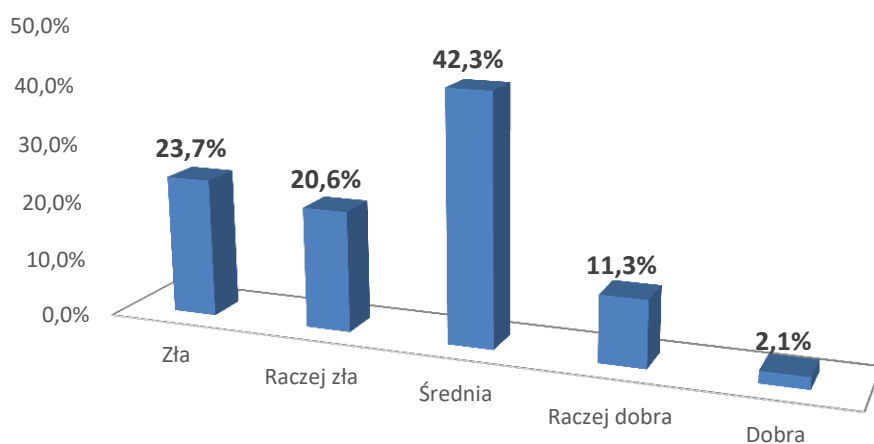
Choroby wieku podeszłego są coraz częściej diagnozowane w związku ze wzrostem liczby osób dożywających późnej starości. Proces starzenia charakteryzuje się występowaniem licznych dolegliwości, które doprowadzają do problemów funkcjonowania w życiu codziennym.

Osoby biorące udział w sondażu oceniły swoją sytuację zdrowotną jako dobrą w 6,3%, jako złą 16,3%. Respondenci, którzy wskazali złą sytuację zdrowotną w 63,9 % mają orzeczonego stopień niepełnosprawności. Stan zdrowia jako średni oceniło 48% ankietowanych.

**Stan zdrowia respondentów w procentach
(wykres nr 4)**

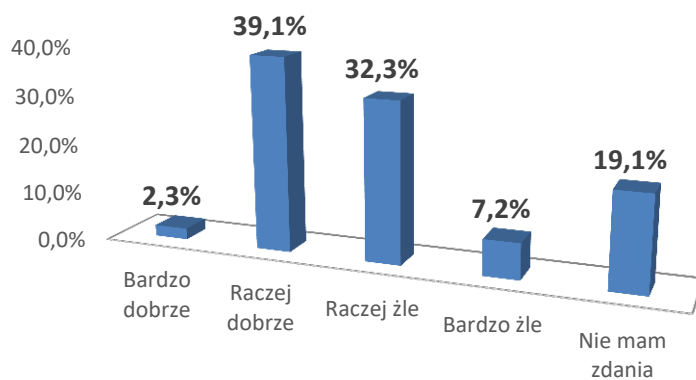

Stan zdrowia respondentów w procentach z orzeczoną niepełnosprawnością (wykres nr 5)

Proces starzenia się społeczeństwa powoduje konieczność podjęcia działań mających na celu zapewnienie właściwej jakości usług zdrowotnych świadczonych dla seniorów. Obszar zdrowotny, usługi socjalne to główny czynnik który przekłada się na aktywność społeczną, kulturalną, edukacyjną oraz zawodową. Analiza wyników 221 ankiet pozwala odpowiedzieć na pytanie w jaki sposób ostrowscy seniorzy oceniają ogólna jakość usług zdrowotnych oraz ich dostępność. Poniższy wykres charakteryzuje ocenę jakości usług zdrowotnych przez seniorów.

Ocena jakości usług zdrowotnych przez ostrowskich seniorów (wykres nr 6)

Spośród 6 wymienionych w ankiecie problemów w zakresie dostępności do usług zdrowotnych respondenci wskazali w pierwszej kolejności:

- odległe terminy wizyt (77,4 %),
- trudności w uzyskaniu skierowania do lekarza specjalisty (35,7 %),
- wydłużony czas oczekiwania na wizytę u lekarza (33,0 %).

Natomiast w ocenie respondentów nie stanowi problemu brak możliwości umówienia się telefonicznie/internet (87,8%) .

Niewystarczające środki finansowe oraz limitowanie świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia niekorzystnie wpływa na zakres oferowanych usług zdrowotnych przed podmioty lecznicze na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

Z danych przekazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Ostrowie Wielkopolskim (rozdział II tab. nr 1) wynika, że z roku na rok wzrasta popyt na usługi opiekuńcze. Wynika to, z faktu iż są to osoby najczęściej samotnie gospodarujące. Natomiast, dane uzyskane z ankiet wskazują, iż:

- pomocy w wykonywaniu codziennych życiowych czynności oczekuje 21,3% ogółu badanych,
- 10,9% ogółu badanych korzystała z pomocy pracowników MOPS.

Oferta usług świadczonych przez instytucje pomocowe w stosunku do osób starszych została określona jako wystarczająca przez 82 osoby biorących udział w badaniu (w tej liczbie uwzględniono odpowiedzi TAK i RACZEJ TAK (procentowo 38%), natomiast jako niewystarczające określiło 24% badanych (w tej liczbie uwzględniono odpowiedzi NIE i RACZEJ NIE.) Natomiast 38% nie ma zdania na powyższy temat.

Jakość oferowanych usług społecznych oceniona została przez respondentów jako bardzo dobra i dobra przez 45,5% , natomiast jako bardzo złą i złą 11 % badanych. Pozostali respondenci nie mają zdania.

Spośród wymienionych 8 problemów społecznych osób starszych respondenci wskazali jako najczęściej występujące wśród środowiska senioralnego:

- choroby i samotność 73,8%,
- niepełnosprawność 57%,
- ubóstwo, bieda 47,1%.

Natomiast brak opieki ze strony rodziny wskazywało 25% respondentów a bariery architektoniczne są problemem dla 18,6% ogółu badanych.

Do zakresu działań gmin w zakresie zaspokajania potrzeb osób starszych należy zaliczyć przede wszystkim:

- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych,
- kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia (dzienne domy pobytu, kluby).

Ze względu na rosnącą liczbę osób starszych należy zadbać o wzmocnienie a przede wszystkim tworzenie nowych placówek które zapewnią wsparcie i aktywizację seniorów.

Z sondażu wynika, że 142 osoby oczekują utworzenia na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego domu pomocy społecznej, 135 osób domu dziennego pobytu, 142 osoby klubu seniora, natomiast powstania kolejnych mieszkań chronionych oczekują 64 osoby. Jedna z osób ankietowanych wskazała na konieczność utworzenia w Urzędzie Miejskim stanowiska dla osoby zajmującej się sprawami osób starszych.

Cel strategiczny w obszarze zdrowotno-społecznym

Tworzenie optymalnych warunków ukierunkowanych na utrzymanie i poprawę zdrowia seniorów

Kierunki działań do realizacji

- 1/ edukacja społeczna na temat procesów starzenia się i jego konsekwencji,**
- 2/ podejmowanie wspólnych działań z samorządem powiatowym w celu zwiększenia dostępności usług medycznych,**
- 3/ rozwój usług na rzecz seniorów w formie instytucji wsparcia dziennego i całodobowego, w tym dla osób z Chorobą Alzheimera,**
- 4/ tworzenie warunków zapewniających osobom starszym jak najdłuższe przebywanie w miejscu zamieszkania poprzez m.in. podnoszenie standardu – jakości świadczonych usług opiekuńczych oraz zwiększanie podaży usług opiekuńczych,**
- 5/podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do ostrowskich seniorów w zakresie przeciwdziałania schorzeniom wieku starczego,**
- 6/ kształtowanie w społeczeństwie postawy szacunku wobec osób starszych oraz tworzenie warunków w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu,**

- 7/dalszy rozwój usługi teleopieki,
- 8/ utworzenie telefonu dla Seniora,
- 9/ kontynuacja bezpłatnych usług radcy prawnego,
- 10/ utworzenie w Urzędzie Miejskim stanowiska Pełnomocnika ds. osób starszych.

4.2. Obszar aktywności edukacyjnej i kulturalnej

Do rozwoju osobowości, poszerzenia horyzontów myślowych, wzrostu wiary we własne siły, przyczynia się aktywna postawa wobec życia zarówno w młodszym jak i starszym wieku. Aktywne życie wpływa na lepszą samoocenę i umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Bierność w życiu najczęściej jest związana ze stanem chorobowym. Aktywność seniorów może dotyczyć obszaru kontaktów rodzinnych, angażowania się w różnego rodzaju przedsięwzięcia społeczne, edukacyjne lub kulturalne wpływając pozytywnie na wiele aspektów codziennego funkcjonowania seniora.

Z badanej grupy 221 seniorów 161 korzysta z oferty kulturalno-edukacyjnej na terenie miasta. Procentowe zaangażowanie ostrowskich seniorów w życie edukacyjno-kulturalne przedstawiono poniżej:

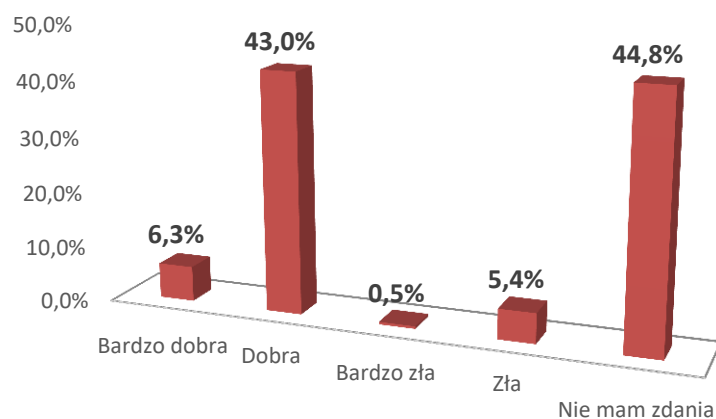
- wypożyczalnia biblioteczna 24,0%,
- wydarzenia kulturalne w bibliotece 6,8%,
- wydarzenia w Ostrowskim Centrum Kultury 43,4%,
- kino, koncerty 44,3%,
- korzystanie z dostępnych obiektów sportowych 14%,
- inne formy (np. fundacja, stowarzyszenia, towarzystwa, kluby, Uniwersytet Trzeciego Wieku itd.) – 38,5%,

Natomiast 27,1% nie korzysta z powyższych form.

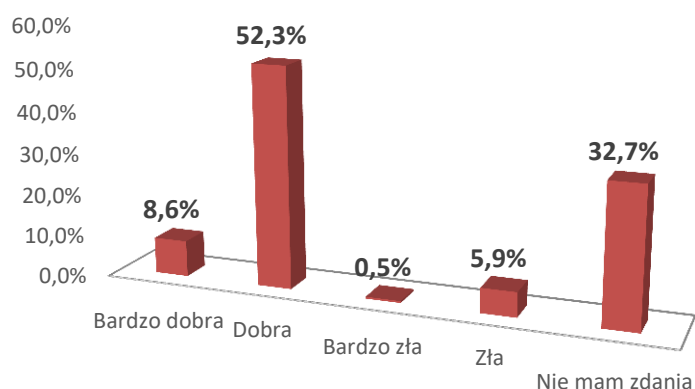
Oferta edukacyjna została oceniona pod kątem jakości oferowanych usług przez respondentów jako bardzo dobrą w 6,3%, dobrą 43,0%, bardzo złą 0,5% i złą 5,4% , natomiast 44,8% badanych nie ma zdania.

Oferta kulturalna została oceniona pod kątem jakości oferowanych usług przez respondentów jako bardzo dobrą w 8,6% ,dobrą 52,3%, bardzo złą 0,5 % i złą 5,9% , natomiast 32,7% badanych nie ma zdania.

Ocena jakości oferty edukacyjnej przez ostrowskich seniorów (wykres nr 7)

Ocena jakości oferty kulturalnej przez ostrowskich seniorów (wykres nr 8)

Ankietowani wskazali, że ograniczeniem do korzystania z oferty kulturalno-edukacyjnej i sportowej jest:

- brak środków finansowych 31,2%,
- stan zdrowia 22,2%,
- bariery architektoniczne 6,8%,

Natomiast tylko 24,0% ogółu badanych wskazało, że nie zauważają utrudnień w korzystaniu z oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej.

Ogólnie dostępność do usług edukacyjno – kulturalnych została oceniona jako dobra (43,9 % badanych).

Aktywizacja społeczna każdej grupy społecznej, zaczyna się w środowisku lokalnym. Istotną rolę odgrywają w tym obszarze organizacje pozarządowe i skupieni wokół nich wolontariusze, kościoły, związki wyznaniowe, uniwersytety trzeciego wieku, itp.

Najbardziej znaną i powszechną inicjatywą dla seniorów są uniwersytety trzeciego wieku. Głównymi celami UTW jest m.in. aktywizacja osób starszych, poszerzenie ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, integracja z lokalną społecznością, podtrzymywanie więzi społecznych i budowanie społecznego wsparcia. Popularną inicjatywą aktywizującą i integrującą osoby starsze są również Kluby Seniora oraz Dzielne Domy. Prowadzą one działalność artystyczną, turystyczną, integracyjną, oferując uczestnikom możliwość realizowania swoich pasji, aktywnego i atrakcyjnego spędzania czasu. Seniorzy posiadają ogromną wiedzę oraz doświadczenie życiowe, a z ich rad mogą korzystać młodsze pokolenia. Banki Czasu pozwala na aktywizację seniorów, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, motywuje do działania, poprawia poczucie bycia potrzebnym innym. Rady Seniorów powinny natomiast przyczyniać się do integracji całego środowiska skupionego wokół działalności seniorów i inicjowania wartościowych przedsięwzięć.

Na rzecz społeczności lokalnej aktywnie uczestniczy 37,3% ostrowskich ankietowanych seniorów, natomiast 62,7% nie działa na rzecz społeczności lokalnej. Seniorzy przede wszystkim uczestniczą w organizacjach społecznych i charytatywnych (19,0%), biorą udział w zebraniach rad osiedli (17,6%), uczestniczą w wolontariacie.

Cel strategiczny aktywność edukacyjna i kulturalna

Zwiększenie uczestnictwa osób starszych w dostępie do edukacji i kultury

Kierunki działań do realizacji

- 1/ zwiększenie dostępności i poprawa jakości oferty edukacyjnej i kulturalnej skierowanej do osób starszych,**
- 2/ wspieranie istniejących i nowopowstających form aktywizacji osób starszych np. kluby seniora oraz inne organizacje senioralne,**
- 3/ motywowanie i wspieranie aktywności społecznej osób starszych (w tym zaangażowania obywatelskiego i wolontariatu),**

4/ wspieranie finansowe organizacji pozarządowych podejmujących działania edukacyjne, kulturalne na rzecz seniorów,

5/ wydzielenie części rekreacyjnej dla seniorów w obszarze Ogródków Jordanowskich.

4.3. Obszar przestrzeni publicznej

Istotne znaczenie dla osób starszych ma przestrzeń publiczna, która otacza seniorów. Otoczenie powinno być przyjazne i dostępne czyli bez barier architektonicznych i transportowych utrudniających mobilność i aktywność seniorów.

Bardzo istotne są: odpowiednia lokalizacja, a więc m.in. bliskość placówek medycznych oraz takie elementy wyposażenia, jak winda, bramy i podjazdy dla niepełnosprawnych, a w przestrzeni publicznej – w parkach czy też wzdłuż ciągów chodników montaż ławek czy też tzw. przysiadek itp.

Realizując projekty budownictwa mieszkaniowego dla tej grupy należy podejmować tylko te działania, które nie doprowadzą do izolacji seniorów np. rezygnacja z budowy zamkniętych osiedli dla seniorów.

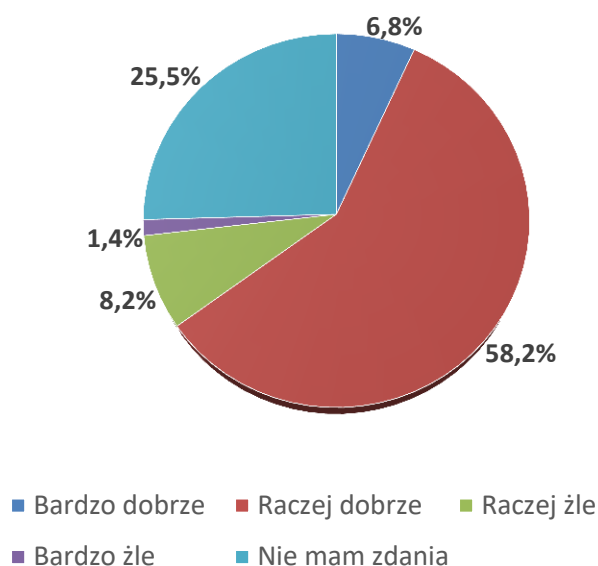
Na pytanie czy oczekuje Pan(i) realizacji inwestycji w zakresie budownictwa mieszkaniowego skierowanego do osób starszych w Ostrowie Wielkopolskim 64,3% odpowiedziało TAK.

Bardzo istotnym zadaniem w planowaniu komunikacji miejskiej jest uwzględnianie potrzeb osób starszych np. lokalizacja przystanków, częstotliwość kursów oraz dostosowanie taboru.

Jak wynika z przeprowadzonych badań ostrowscy, seniorzy korzystają z transportu miejskiego – autobusów miejskich - w 57,5%. Znaczna część respondentów porusza się własnym samochodem (38,5 %) oraz rowerem (32,1%)

Ocena jakości transportu miejskiego pod kątem dostosowania dla osób starszych

(wykres 9)

Cel strategiczny przestrzeni publicznej

Wspieranie przestrzennego planowania architektonicznego budownictwa mieszkalnego oraz transportu miejskiego, uwzględniającego potrzeby osób starszych

Kierunki działań do realizacji

- 1/uwzględnienie potrzeb i interesów osób starszych w planowaniu przestrzennym, w tym ułatwiającym funkcjonowanie osób starszych w przestrzeni publicznej poprzez likwidację zidentyfikowanych barier architektonicznych,
- 2/wypracowanie standardów dostępu do przestrzeni publicznej,
- 3/montaż małej architektury w przestrzeni publicznej takich jak ławki lub przysiadki,
- 4/zwiększenie podaży budownictwa senioralnego – kontynuacja działań,
- 5/uwzględnianie potrzeb osób starszych w budownictwie mieszkalnym,
- 6/kontynuacja działań związanych z rozwojem transportu miejskiego przyjaznego osobom starszym i niepełnosprawnym,
- 7/wydłużenie czasu trwania sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach miejskich,
- 8/wprowadzenie zniżki dla ostrowskich seniorów 60+ na przejazdy autobusami miejskimi na zasadzie biletu sieciowego za jednorazową odpłatnością roczną w niskiej wysokości.

Rozdział 5

Adresaci i realizatorzy programu

Adresaci programu

Program skierowany jest do osób starszych pow. 60 r.ż. - mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

Realizatorzy programu:

- 1/ Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Ostrowa Wielkopolskiego
- 2/ Jednostki organizacyjne Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski,
- 3/ Spółki miejskie,
- 4/ Rada Seniorów Ostrowa Wielkopolskiego,
- 5/ Organizacje pozarządowe.

Rozdział 6

Finansowanie programu

Zasięg oraz skala finansowa działań zależy będzie od aktualnych możliwości finansowych budżetu Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski i jednostek organizacyjnych.

Do realizacji programu zostaną wykorzystane również pozyskane środki zewnętrzne na podstawie ogłaszanych konkursów lub naborów wniosków.

Rozdział 7

Wskaźniki, monitoring i ewaluacja

Wskaźniki realizacji przyjętych kierunków działań

<u>Cel strategiczny w obszarze zdrowotno-społecznym</u>	
Tworzenie optymalnych warunków ukierunkowanych na utrzymanie i poprawę zdrowia seniorów.	
Wskaźniki realizacji przyjętych kierunków działań	
1. Edukacja społeczna na temat procesów starzenia się i jego konsekwencji,	1. Ilość inicjatyw edukacyjnych adresowanych do osób starszych. 2. Ilość zorganizowanych konferencji, spotkań.
2. Podejmowanie wspólnych działań z samorządem powiatowym w celu zwiększenia dostępności usług medycznych,	1. Liczba łóżek geriatrycznych w ZZOZ. 2. Liczba lekarzy geriatrów. 3. Liczba poradni geriatrycznych.
3. Rozwój usług na rzecz seniorów w formie instytucji wsparcia dziennego i całonocnego, w tym dla osób z Chorobą Alzheimera,	1. Liczba nowopowstałych ośrodków wsparcia.
4. Tworzenie warunków zapewniających osobom starszym jak najdłuższe przebywanie w miejscu zamieszkania poprzez m.in. podnoszenie standardu – jakości świadczonych usług opiekuńczych oraz zwiększanie podaży usług opiekuńczych,	1. Liczba usług opiekuńczych świadczonych przez pracowników MOPS, a popyt na te usługi.
5. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do ostrowskich seniorów w zakresie przeciwdziałania schorzeniom wieku starczego,	1. Liczba przeprowadzonych programów polityki zdrowotnej
6. Kształtowanie w społeczeństwie postawy szacunku wobec osób starszych oraz tworzenie warunków w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu,	1. Liczba nowopowstałych ośrodków wsparcia. 2. Liczba zorganizowanych spotkań międzypokoleniowych dla seniorów przez DD Senior+ i Kluby Senior+.
7. Dalszy rozwój usługi teleopieki,	1. Liczba osób korzystających z programu.
8. Telefon dla Seniora,	1. Liczba przeprowadzonych rozmów – średnia miesięczna.

9. Kontynuacja bezpłatnych usług radcy prawnego,	1. Liczba przeprowadzonych porad – średnia miesięczna.
10. Utworzenie stanowiska w UM pełnomocnika ds. osób starszych	1. Utworzenie stanowiska
<u>Cel strategiczny w obszarze aktywności edukacyjnej i kulturalnej</u>	
Zwiększenie uczestnictwa osób starszych w dostępie do edukacji i kultury.	
Wskaźniki realizacji przyjętych kierunków działań	
1. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości oferty edukacyjnej i kulturalnej skierowanej do osób starszych,	1. Liczba projektów zwiększających dostępność dla osób starszych do oferty edukacyjnej i kulturalnej 2. Liczba projektów promujących twórczość artystyczną seniorów (festiwale, przeglądy itd.) 3. Liczba konferencji skierowanych do seniorów
2. Wspieranie istniejących i nowopowstających form aktywizacji osób starszych np. kluby seniora oraz inne organizacje senioralne,	1. Ilość placówek wspomagających osoby starsze
3. Motywowanie i wspieranie aktywności społecznej osób starszych 4. (w tym zaangażowania obywatelskiego i wolontariatu),	1. Liczba działań skierowanych na motywowanie i wspieranie aktywności społecznej osób starszych
5. Wspieranie finansowe organizacji pozarządowych podejmujących działania edukacyjne, kulturalne na rzecz seniorów,	1. Wysokość środków przekazanych organizacjom pozarządowym
6. Wydzielenie części rekreacyjnej dla seniorów w obszarze Ogródków Jordanowskich.	1. Etap realizacji
<u>Cel strategiczny w obszarze przestrzeni publicznej</u>	
Wspieranie przestrzennego planowania architektonicznego budownictwa mieszkalnego oraz transportu miejskiego uwzględniającego potrzeby osób starszych.	
Wskaźniki realizacji przyjętych kierunków działań	
1. Uwzględnienie potrzeb i interesów osób starszych w planowaniu przestrzennym, w tym ułatwiającym funkcjonowanie osób starszych w przestrzeni publicznej poprzez likwidację zidentyfikowanych barier architektonicznych,	1. Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych

2. Wypracowanie standardów dostępu do przestrzeni publicznej	1. Etap przygotowania odpowiedniego dokumentu
3. Montaż małej architektury w przestrzeni publicznej takich jak ławki lub przysiadki	1. Liczba zamontowanych ławek/przysiadek
4. Zwiększenie podaży budownictwa senioralnego – kontynuacja działań	1. Liczba mieszkań dla osób starszych
5. Kontynuacja działań związanych z rozwojem transportu miejskiego przyjaznego osobom starszym i niepełnosprawnym	1. Liczba przystosowanego taboru transportu miejskiego
6. Wydłużenie czasu trwania sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach miejskich	1. Liczba zlikwidowanych barier w postaci niewłaściwej sygnalizacji świetlnej
7. Wprowadzenie zniżki dla ostrowskich seniorów 60+ na przejazdy autobusami miejskimi na zasadzie biletu sieciowego za jednorazową odpłatnością roczną w niskiej wysokości.	1. Liczba seniorów korzystających z biletu sieciowego

Podmiot odpowiedzialny za monitoring programu:

Komórka organizacyjna Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim realizująca zadania związane z polityką senioralną.

Monitoring i ewaluacja:

Pierwszy raport z realizacji Programu wg stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku zostanie przygotowany do końca września 2021 roku.

W I kwartale roku 2024 zostanie przygotowany raport końcowy z realizacji Programu. W raportach, o których mowa powyżej zostanie przedstawiona ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz wskazane te formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych a także te, które powinny zostać zmodyfikowane.

Podsumowanie

Analizując sytuację demograficzną Ostrowa Wielkopolskiego widoczne jest zjawisko wydłużającego się życia społeczeństwa. Wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom w dziedzinie wspierania osób w wieku senioralnym konieczne jest wdrażanie rozwiązań, które będą wpływać na podnoszenie jakości życia osób starszych.

Program działań Gminy Miasta Ostrowa Wielkopolski na rzecz seniorów na lata 2019-2023 „Ostrów Wielkopolski z sercem dla seniorów” ma na celu stworzenie miasta jeszcze bardziej przyjaznego osobom w wieku starszym.

Program jest przedsięwzięciem kompleksowym, uwzględniającym cele i kierunki wsparcia dążące do poprawy jakości i poziomu życia osób w wieku poprodukcyjnym w mieście Ostrowie Wielkopolskim, do godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i utrzymanie jak najdłużej seniora w społeczności lokalnej.

Zawarte w nim cele i kierunki działania będą realizowane w zależności od posiadanych przez Gminę Miasto Ostrowa Wielkopolskiego i jednostki realizujące Program środków finansowych.

Należy podkreślić, że 26 października 2018 roku Rada Ministrów przyjęła dokument „Polityka Społeczna wobec osób starszych 2030. BEZPIECZEŃSTWO-UCZESTNICTWO-SOLIDARNOŚĆ”.

Kwestionariusz ankiety dla seniorów zamieszkałych w Ostrowie Wielkopolskim

Zapraszamy Państwa do wzięcia udziału w badaniu ankietowym, którego celem jest zebranie opinii na temat sytuacji życiowej seniorów Ostrowa Wielkopolskiego. Poznanie Państwa opinii pozwoli zdiagnozować problemy, oczekiwania i potrzeby osób starszych. Badanie jest przeprowadzane na potrzeby przygotowania dokumentu polityki senioralnej Ostrowa Wielkopolskiego.

METRYCZKA

- **Płeć**

- 1. Kobieta
- 2. Mężczyzna

- **Wiek**

- 1. 60-70 lat
- 2. 71-80 lat
- 3. 81-90 lat
- 4. 91 i powyżej

- **Wykształcenie**

- 1. Niepełne podstawowe/podstawowe
- 2. Gimnazjalne
- 3. Zawodowe
- 4. Średnie
- 5. Wyższe

- **Stan cywilny**

- 1. Panna/kawaler
- 2. Mężatka/żonaty

- 3. Wdowiec/wdowa
- 4. Rozwiedziony/rozwiedziona

- **Aktywność zawodowa**

1. Czy pracuje Pan/i zawodowo? Jeśli NIE proszę przejść do pyt.nr 3

- 1. Tak, pracuję zawodowo
- 2. Tak, jestem emerytem/ką, rencistą/ką ale mimo tego pracuję
- 3. Nie pracuję

2. W jakim wymiarze Pan/i pracuje?

- 1. Pełny etat
- 2. Niepełny etat
- 3. Praca w ramach umowy zlecenia/dzieło

3. Czy szuka Pan/i zatrudnienia?

- 1. Tak
- 2. Nie

SYTUACJA RODZINNA I MATERIALNA

- Jaka jest Pana/i struktura gospodarstwa domowego?

- 1. Jestem osoba samotną (bez rodziny)
- 2. Jestem osoba samotnie gospodarującą (posiadam rodzinę, która mieszka oddzielnie)
- 3. Zamieszkuję z rodziną

- Miesięczny dochód Pana/i gospodarstwa domowego wynosi?

- 1. 0-500zł
- 2. 501-1000zł
- 3. 1001-1500zł
- 4. 1501-2000zł
- 5. 2001-2500zł
- 6. 2501-3000zł

- 7. 3001-3500zł
- 8. powyżej 3501zł

SYTUACJA ZDROWOTNA I SPOŁECZNA

- Jak ocenił(a)by Pan(i) swoją sytuację zdrowotną? (proszę wskazać jedną odpowiedź).
 - 1. Zła
 - 2. Raczej zła
 - 3. Średnia
 - 4. Raczej dobra
 - 5. Dobra

- Czy ma Pan(i) orzeczony stopień niepełnosprawności?
 - 1. Tak
 - 2. Nie (proszę przejść do pytania nr 4)

- Jaki stopień niepełnosprawności orzeczono w Pana(i) przypadku?
 - 1. Znaczny stopień niepełnosprawności
 - 2. Umiarkowany Stopień niepełnosprawności
 - 3. Lekki stopień niepełnosprawności

- Jak Pan/i ocenia ogólna jakość usług zdrowotnych w Ostrowie Wielkopolskim? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź).
 - 1. Bardzo dobrze
 - 2. Raczej dobrze
 - 3. Raczej źle
 - 4. Bardzo źle
 - 5. Nie mam zdania

- Co w zakresie dostępności usług zdrowotnych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego Pana/i zdaniem stanowi największy problem? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź).
 - 1. Odległe terminy wizyt

- 2. Wydłużony czas oczekiwania na wizytę u lekarza (brak możliwości skorzystania z wizyty na określonej wcześniej ustalonej godzinie)
- 3. Brak możliwości umówienia się telefonicznie/przez internet
- 4. Zbyt mała liczba pacjentów przyjmowana w jednym dniu
- 5. Trudności w uzyskaniu skierowania do lekarza specjalisty
- 6. Inne, jakie?.....

6. Czy chciał(a)by Pan/Pani otrzymać pomoc w wykonywaniu codziennych czynności tj. ubieranie się, mycie, przygotowanie posiłków?

- 1. Tak
- 2. Nie

7. Z czyjej pomocy w wykonywaniu czynności życiowych Pan(i) korzysta? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź).

- 1. Najbliższej rodziny (mąż/zona, partner/partnerka, dzieci, wnuki, zięć, synowa, rodzeństwo)
- 2. Członkowie dalszej rodziny
- 3. Sąsiadów
- 4. Przyjaciół
- 5. Osoby wynajętej do pomocy
- 6. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej
- 7. Organizacji charytatywnych/pozarządowych
- 8. Innych podmiotów (kto?).....
- 9. Nie korzystam

8. Czy oferta pomocy osobom starszym w codziennych czynnościach życiowych ze strony instytucji pomocowych realizowana w najbliższym otoczeniu jest wystarczająca?

- 1. Tak

- 2. Raczej tak
- 3. Raczej nie
- 4. Nie
- 5. Nie mam zdania

9. Jakie problemy społeczne, Pana(i) zdaniem najczęściej dotyczą osób starszych? (proszę zaznaczyć 3 najważniejsze według Pana(i) odpowiedzi).

- 1. Ubóstwo, bieda
- 2. Niepełnosprawność
- 3. Choroby, samotność
- 4. Brak opieki ze strony rodziny
- 5. Brak akceptacji w środowisku lokalnym
- 6. Bariery architektoniczne
- 7. Inne, jakie?.....
- 8. Nie mam zdania

10. Czy widzi Pan(i) potrzebę w związku ze zmianą sytuacji demograficznej kraju i zwiększenia ilości osób starszych w środowisku lokalnym tworzenia na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego poniżej wymienionych instytucji?

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Domy pomocy społecznej (24h opieki)			
Domy Dziennego Pobytu			
Kluby seniora			
Mieszkania chronione			

Inne (wymień)

.....

11. Czy oczekuje Pan(i) realizacji inwestycji w zakresie budownictwa mieszkaniowego skierowanego do osób starszych w Ostrowie Wielkopolskim?

- 1. Tak
- 2. Nie

AKTYWIZACJA SPOŁECZNO - EDUKACYJNO - KULTURALNA

1. Proszę ocenić jakość oferowanych usług dla osób powyżej 60 roku życia w Ostrowie Wielkopolskim. (Proszę odnieść się do każdej z wymienionych usług)

Rodzaje usług	Bardzo dobrze	dobrze	Bardzo źle	źle	Nie mam zdania
społeczne					
edukacyjne					
kulturalne					

2. Czy jest Pan(i) członkiem jakiejś organizacji np. stowarzyszenia, fundacji, związku, klubu, koła zainteresowań? (proszę wskazać jedną odpowiedź).

- 1. Tak
- 2. Nie

3. Z jakich dostępnych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego form spędzania wolnego czasu Pan/i korzysta?

- 1. Wypożyczalnia biblioteczna
- 2. Wydarzenia kulturalne w bibliotece
- 3. Wydarzenia w Ostrowskim Centrum Kultury
- 4. Kino, koncerty
- 5. Korzystanie z dostępnych obiektów sportowych
- 6. Inne formy (np. fundacja, stowarzyszenia, towarzystwa, kluby, Uniwersytet Trzeciego Wieku itd.)
- 7. Nie korzystam

4. Proszę ocenić dostępność do usług edukacyjno-kulturalnych na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego

- 1. Bardzo dobra
- 2. Dobra
- 3. Przeciętna
- 4. Zła
- 5. Bardzo zła

5. Czy coś utrudnia Panu(i) korzystanie z ostrowskiej oferty kulturalnej, edukacyjnej, czy sportowej ? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- 1. Duża odległość od siedzib klubów, obiektów kulturalnych, kół zainteresowań itp.
- 2. Brak odpowiednich połączeń komunikacji miejskiej
- 3. Niechęć do wychodzenia z domu
- 4. Bariery architektoniczne
- 5. Brak czasu
- 6. Brak środków finansowych
- 7. Stan zdrowia
- 8. Brak chęci do podejmowania aktywności
- 9. Brak informacji o różnych działaniach podejmowanych w mieście
- 10. Nic nie utrudnia korzystania z oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
- 11. Inne, jakie?.....

6. Czy uczestniczy Pan(i) aktywnie w życiu miasta Ostrowa Wielkopolskiego poprzez działanie na rzecz społeczności lokalnej?

- 1. Tak
- 2. Nie (proszę przejść do pytania nr 8)

7. Proszę wskazać w jaki sposób Pan(i) uczestniczy w działaniach na rzecz społeczności lokalnej? (można wybrać więcej niż jedną odpowiedź)

- 1. Działalność w organizacjach charytatywnych, społecznych
- 2. Udział w projektach np. budżet obywatelski
- 3. Udział w zebraniach np. rad osiedli

- 4. Organizacja wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowych
 - 5. Porządkowanie okolicy
 - 6. Udział w wolontariacie
 - 7. Inne, jakie?.....
8. Proszę wskazać z jakich środków transportu funkcjonujących na terenie Ostrowa Wielkopolskiego najczęściej Pan/i korzysta? (możliwy wybór kilku odpowiedzi)
- 1. Autobusy miejskie
 - 2. Taksówka
 - 3. Własny samochód
 - 4. Rower
 - 5. Rower miejski
 - 6. Nie korzystam
9. Jak Pan/i ocenia środki transportu miejskiego pod kątem dostosowania do osób starszych
- 1. Bardzo dobrze
 - 2. Raczej dobrze
 - 3. Raczej źle
 - 4. Bardzo źle
 - 5. Nie mam zdania
10. Czy zauważył Pan(i) w Ostrowie Wielkopolskim działania podejmowane przez instytucje, stowarzyszenia, kluby promujące pozytywny wizerunek seniora?
- 1. Tak
 - 2. Nie
 - 3. Nie wiem

Dziękujemy za udzielenie odpowiedzi.

Spis tabel w poszczególnych rozdziałach

Rozdział 1 Diagnoza demograficzna środowiska senioralnego

Tabela 1

Liczba mieszkańców ogółem Ostrowa Wielkopolskiego w latach 2013-2017

Tabela 2

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego powyżej 60 roku życia w latach 2013-2017

Tabela 3

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ w latach 2013-2017 z podziałem na kobiety i mężczyzn

Tabela 4

Liczba zgonów mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w stosunku do urodzeń w latach 2013-2017

Tabela 5

Stratyfikacja wieku społeczeństwa polskiego do 2035 roku

Rozdział II Działania podejmowane na rzecz osób 60+ przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolski w poszczególnych obszarach życia społecznego

Tabela 1

Liczba osób w wieku 60+ korzystających z różnych form pomocy społecznej w latach 2013-2017

Tabela 2

Liczba osób w wieku 60+ korzystających z pomocy finansowej w latach 2013-2017

Rozdział III Działania na rzecz seniorów podejmowane przez inne podmioty funkcjonujące na terenie Ostrowa Wielkopolskiego

Tabela 1

Liczba lekarzy zatrudnionych w Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim posiadających specjalizację z zakresu geriatry w latach 2013-2017

Tabela 2

Liczba łóżek w Oddziale Geriatrycznym wg stanu na dzień 31.12.2013 roku, 31.12.2014 roku, 31.12.2015 roku, 31.12.2016 roku oraz 31.12.2017 roku

Tabela 3

Liczba osób hospitalizowanych w Oddziale Geriatrycznym wg stanu na dzień 31.12.2013 roku, 31.12.2014 roku, 31.12.2015 roku, 31.12.2016 roku, 31.12.2017 roku

Tabela 4

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego przyjętych do Domu Pomocy Społecznej z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2013-2017

Spis wykresów w poszczególnych rozdziałach

Rozdział 1 Diagnoza demograficzna środowiska senioralnego

Wykres nr 1

Struktura populacji osób starszych – osoby w wieku 65 i więcej

Wykres nr 2

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ oraz liczba mieszkańców ogółem w latach 2013 -2017

Wykres nr 3

Liczba mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ w latach 2013-2017

Wykres nr 4

Liczba zgonów mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w stosunku do urodzeń w latach 2013-2017

Wykres nr 5

Stratyfikacja wieku społeczeństwa polskiego do 2035 roku

Rozdział II Działania podejmowane na rzecz osób 60+ przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolskim w poszczególnych obszarach życia społecznego

Wykres nr 1

Liczba wydanych kart seniora - narastająco w stosunku do ogólnej liczby seniorów w latach 2015-2017

Wykres nr 2

Liczba osób w wieku 60+ korzystających z usług opiekuńczych

Wykres nr 3

Liczba osób w wieku 60+ korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wykres nr 4

Liczba osób-mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w wieku 60+ skierowanych do Domu Pomocy Społecznej na przełomie 2013-2017 roku

Wykres nr 5

Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej, za które odpłatność ponosi Gmina Miasto Ostrow Wielkopolski na przełomie 2013-2017 roku

Wykres nr 6

Liczba osób w wieku 60+ korzystających z pomocy finansowej w latach 2013-2017

Rozdział IV Analiza potrzeb mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego w zakresie polityki senioralnej na podstawie przeprowadzonej ankiety, podsumowanie**Wykres nr 1**

Struktura badanych pod względem płci

Wykres nr 2

Struktura badanych pod względem wieku

Wykres nr 3

Struktura badanych pod względem wykształcenia

Wykres nr 4

Stan zdrowia respondentów w procentach

Wykres nr 5

Stan zdrowia respondentów w procentach z orzeczoną niepełnosprawnością

Wykres nr 6

Ocena, jakości usług zdrowotnych przez ostrowskich seniorów

Wykres nr 7

Ocena, jakości oferty edukacyjnej przez ostrowskich seniorów

Wykres nr 8

Ocena, jakości oferty kulturalnej przez ostrowskich seniorów

Wykres nr 9

Ocena, jakości transportu miejskiego pod kątem dostosowania dla osób starszych